म.जि. प्र. का. द.नं. : १०६/०६८, वर्ष ११, अंक १७० बिहीबार, १३ माघ २०७८ दशमी ने. सं. ११४२ पोहलागा 27 January, 2022 www.sajhakuranews.com पृष्ठ संख्या ४ मूल्य: रु. ३/-

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

साझाकुरा

www.sajhakuranews.com राष्ट्रिय दैनिक

धेरैले खोप लगाउने सूचीमा नेपाल

काठमाडौं (रासस)/सरकारले प्राथमिकताका साथ कोभिडविरुद्धको खोप नि:शुल्क लगाएपछि दक्षिण एशियामै धेरै प्रतिशत जनसंख्याले खोप लगाउने मुलुकमा नेपाल पनि परेको छ । आगामी चैत मसान्तसम्म १८ वर्षमाथिका सबै नागरिकलाई पूर्णमात्रा खोप लगाइसक्ने लक्ष्य लिएको सरकारले हालसम्म ७१ प्रतिशतलाई पहिलो मात्रा खोप दिइसकेको छ भने ६१ प्रतिशतले दुवै मात्रा खोप लगाइसकेका छन् ।

प्रधानमन्त्रीमा शेरबहादुर देउवा निर्वाचित भएपछि 'खोप, खोप र खोप' को नीतिअनुसार अघि बढ्दा दक्षिण एशियामै कोभिडविरुद्धको खोप धेरै प्रतिशतलाई लगाउने मुलुकमा नेपाल उक्लिएको हो । प्रधानमन्त्री देउवा सरकारको नेतृत्व लिएपछि खोप खरिद द्रुतगतिमा अघि बढेको, खोप केन्द्र आवश्यकताअनुसार बढाइएको र खोप लगाउने जनशक्तिमा व्यापक वृद्धि गरेका कारण खोप व्यवस्थापन चुस्त भएको हो । हाल सबै प्रदेशमा कोभिसिल्ड/एस्ट्राजेनेका र सिनोफार्मका पहिलो तथा दोस्रो मात्रा खोप लगाइरहेको छ भने ५७ जिल्लामा मोडर्ना खोपको पहिलो मात्रा खोप दिइरहेको छ ।

बागमतीमा पौडेल र तिमल्सिना राष्ट्रियसभा सदस्यमा विजयी

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/राष्ट्रियसभा सदस्यमा बागमती प्रदेशतर्फको दुबै सीटमा सत्तारुढ गठबन्धनका उम्मेदवारहरु विजयी भएका छन् ।

बुधबार हेटौंडा-८ औद्योगिक क्षेत्रमा भएको मतदान प्रक्रियाबाट अन्यतर्फबाट नेपाली कांग्रेसका कृष्णप्रसाद पौडेल र महिलातर्फ नेकपा एकीकृत समाजवादीकी गोमादेवी तिमल्सिना विजयी भएका हुन् ।

तिमल्सिनाले स्थानीय तहतर्फ १ सय १६ मत अर्थात २ हजार ८८ मतभार प्राप्त गरेकी थिइन् । पौडेलले स्थानीय तहतर्फ १ सय १७ मत अर्थात २ हजार १ सय ६ मतभार प्राप्त गरेका थिए ।

तिमल्सिनाले प्रदेशतर्फ ५७ मत अर्थात २ हजार ७ सय ३६ मतभार गरी कुल ४ हजार ८ सय २४ मतभार प्राप्त गरिन् । पौडेलले प्रदेशतर्फ ५६ मत अर्थात २ हजार ६ सय ८८ मतभार गरी कुल ४ हजार ७ सय ९४ मतभार प्राप्त गरे ।

प्रदेश निर्वाचन कार्यालयका अनुसार नेकपा एमालेकी महिलातर्फकी उम्मेदवार निरुकुमारी कुँवरले स्थानीय तहतर्फ १ सय १७ मत अर्थात २ हजार १ सय ६ मतभार र प्रदेशतर्फ ४७ मत अर्थात २ हजार २ सय ५६ मतभार प्राप्त गरिन् । उनले कुल ४ हजार ३ सय ६२ मतभार प्राप्त गरेकी थिइन् ।

एमालेकै अन्यतर्फका उम्मेदवार गोपाल शाक्यले स्थानीय तहतर्फ १ सय १६ मत अर्थात २ हजार ८८ मतभार प्राप्त गरे । उनले प्रदेशतर्फ ४७ मत अर्थात २ हजार २ सय ५६ मतभार गरी कुल ४ हजार ३ सय ४४ मतभार प्राप्त गरेका थिए ।

नेमकिपाबाट महिलामा उम्मेदवार गीता काफ्लेले स्थानीयतर्फ २ मत अर्थात ३६ मतभार र प्रदेशतर्फ २ मत अर्थात ४८ मतभार प्राप्त गरिन् ।

काफ्लेले कुल ८४ मतभार प्राप्त गरिन् । नेमकिपाकै अन्यतर्फका उम्मेदवार कृष्णबहादुर तामाङले स्थानीय तहतर्फ २ मत अर्थात ३६ मतभार र प्रदेशतर्फ २ मत अर्थात ४८ मतभार प्राप्त गरेका थिए । उनले पनि कुल ८४ मत भार प्राप्त गरेका थिए । सत्ता गठबन्धनमा कांग्रेस, माओवादी, नेकपा (एस), जनता समाजवादी पार्टी र जनमोर्चा रहेका थिए ।

राष्ट्रियसभा निर्वाचनमा बागमतीमा ३ सय ४६ मतदाता रहेका थियो । प्रदेशसभा सदस्यको १ सय ९ मध्ये १ सय ६ मत खसेको थियो । स्थानीय तहतर्फ शतप्रतिशत अर्थात २३७ मत नै खसेको थियो भने दुई मत बदर भएको थियो । निर्वाचनमा स्थानीय तर्फ १ मतको मतभार १८ र प्रदेशतर्फ १ मतको मतभार ४८ रहने व्यवस्था छ । मतदान प्रक्रियामा विवेकशील साझा पार्टीले भने सहभागिता जनाएन । विवेकशीलको प्रदेशतर्फ तीन मत रहेको थियो ।

मतदान प्रक्रियाका क्रममा एक सांसदले मतदान गरेको तस्बिर खिचेपछि विवाद भएको थियो । औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यालयमा स्थापना गरिएको मतदान केन्द्रमा जारी मतदानमा माओवादी केन्द्रकी सांसद हिमाली गोलेले आफूले मतदान गरेको तस्बिर खिचे-पछि प्रमुख निर्वाचन अधिकृत डिल्ली रत्न श्रेष्ठसँग विवाद भएको हो ।

विवादका क्रममा श्रेष्ठले मोबाइल खोस्दै तस्बिर हटाउन आग्रह गरेका थिए । दोलखाबाट समानुपातिक सांसद रहेकी गोले र श्रेष्ठबीच विवाद भइरहेका बेला माओवादीका अर्का सांसद राजकाजी महर्जनले पनि प्रमुख निर्वाचन अधिकृत श्रेष्ठसँग विवाद गर्न थालेका थिए । विवाद बढेपछि गोले र महर्जनले घटनाको विषयमा मुख्यमन्त्री राजेन्द्र पाण्डेलाई जानकारी गराएर मतदानस्थलबाट बाहिरिएका थिए ।

राप्रपाका २ जना बागमती प्रदेश सांसदले राष्ट्रियसभाको निर्वाचनमा मतदान गरेका छन् । प्रदेश १ बाहेक अरु प्रदेशमा आफ्नो उम्मेदवार नभएकोले आफ्नो पार्टीले मतदान नगर्न राप्रपाले निर्णय गरेपनि राप्रपाका बागमती प्रदेशसभा सांसद रिना गुरुङ र रिता माझीले मतदान गरेका हुन् ।

मतदानमा सहभागी रिता माझीले पार्टीले अन्तिम समयमा मतदान गर्न निर्देशन दिएकोले राष्ट्रियसभामा मतदान गरेको दाबी गरिन् । राप्रपाको स्थानीय तहमा पनि २ जना जनप्रतिनिधि छन् । उनीहरुले पनि मतदान प्रक्रियामा सहभागी भएका छन् ।

को हुन्, पौडेल ?

२०१७ सालमा स्याङ्जामा जन्मिएका कृष्णप्रसाद पौडेल बागमती प्रदेशबाट सत्ता गढबन्धनको तर्फबाट राष्ट्रियसभा सदस्य पदमा विजयी भएका छन् ।

उनले बुधबार प्रदेश निर्वाचन कार्यालय हेटौंडामा मनोनयन दर्ता गराएका हुन् । २०३६ सालबाट विद्यार्थी राजनीति सुरु गरेका पौडेल २०३८ सालमा काठमाडौंको पकनाजोलस्थित पिपल्स क्याम्पसको नेपाल विद्यार्थी संघ उपसभापति र २०३९ मा सचिव चुनिए । त्यतिबेला पौडेलले विद्यार्थीहरुको हकहितको लागि भएका थुप्रै आन्दोलनहरुको नेतृत्व गरे ।

त्यसपछि उनले शिक्षण पेशा सुरु गरे । लोकतन्त्र र समाजवादको मर्म राम्रोसंग बुझेका उनले शिक्षण पेशामा रहँदा पनि शिक्षकहरुको हकहितका मुद्दामा आवाज उठाइरहे । २०४७ सालमा शिक्षक संघको संस्थापक सदस्य हुँदै उनले २०५० सालमा संघको सभापतिको जिम्मेवारी सम्हाले ।

२०६० सालमा प्रजातान्त्रिक कांग्रेस शिक्षा समितिको सदस्य सचिव, महासमिति सदस्य हुँदै २०६१ सालमा उनी कांग्रेस स्याङ्जा जिल्ला समितिको सदस्य भए । जिल्ला सदस्य छुँदा पार्टीको गतिविधिलाई सक्रियताका साथ अघि बढाउन डटेर लागेका उनले त्यतिबेला निकै लोकप्रियता बटुले ।

तीनै लोकप्रियताको आधारमा उनलाई २०७४ मा राष्ट्रियसभा सदस्य पदको लागि सिफारिस गरिएको थियो । तर, राजनीतिक फेरबदलका कारण उनले उक्त जिम्मेवारी सम्हाल्न भने पाएनन् । २०७८ मा पुन: पौडेल सत्ता गठबन्धनबाट ५ दलको तर्फबाट राष्ट्रियसभा सदस्य पदको उम्मेदवार बनेका हुन् ।

पौडेल लामो समय शिक्षण पेशामा रहे । उनी काठमाडौँको गोंगबुस्थित बिएस्टी कलेजको संस्थापक क्याम्पस प्रमुख हुन् । करिब २५ बर्ष शिक्षण पेशामा रहेका उनी कांग्रेस बृत्तमा शिक्षित नेताको रुपमा परिचित छन् । उनी कांग्रेस केन्द्रीय कार्यालयका मुख्य सचिवसमेत हुन् । कांग्रेसको १३ औँ महाधिवेशनबाट उनले मुख्य सचिवको जिम्मेवारी कुशलतापूर्वक सम्हाल्दै आएका छन् ।

अनलाइनबाटै भन्सार महसुल बुझाउन सकिने

काठमाडौं (रासस)/ भन्सार महसुलको विद्युतीय भुक्तानी (इपेमेन्ट) प्रणालीको आज अर्थमन्त्री जनार्दन शर्माले सुरुआत गरेका छन् । ७० औं अन्तर्राष्ट्रिय भन्सार दिवसका अवसरमा आयोजित समारोहकाबीच उनले सो प्रणालीको शुभारम्भ गरेका हुन् ।

इपेमेन्ट प्रणालीको सुरुआतसँगै अब व्यवसायीले भन्सार महसुल अनलाइनमार्फत नै तिर्नसक्ने भएका छन् । यसले घरमै बसेर भन्सार जाँच पास गर्न सकिने तथा राजस्व संकलनमा समेत सहजता प्रदान गर्ने मन्त्री शर्माले विश्वास व्यक्त गरे । योसँगै 'नयाँ युग'को सुरुआत भएको पनि उनले बताए ।

'व्यापार सहजीकरण, सेवाग्राही र कर्मचारीको समय बचतलगातय लागि यसले महत्वपूर्ण औजारका रूपमा काम गर्नेछ', उनले भने, 'यसले भन्सारमा काम गर्ने कर्मचारीको काममा सुधार गर्न पनि मद्दत गर्नेछ ।' त्यस्तै उनले भन्सार बिन्दुमा चाँडै 'भेकल स्क्यानर' प्रयोग गरिने पनि जानकारी दिए । उनले भन्सारको निरन्तर सुधार अन्तर्गत भेकल स्क्यानर ल्याउने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको बताए ।

मन्त्री शर्माले भेकल स्क्यानर मालवस्तुको जाँचका लागि मात्र प्रयोग नभएर राष्ट्रिय सुरक्षाको कुरासँग पनि जोडिने उल्लेख गरे । 'हामीले इपेमेन्टको सुरुआत गरेका छौं । छिट्टै नै हामी प्रमुख भन्सारमा स्क्यानरको पनि सुरुवात गर्नेछौं', उनले भने, बाँकी पृष्ठ ४ मा...

घडेरी बिक्रीमा

जिल्ला : मकवानपुर
हेटौडा उपमहा नगरपालिका
वडा नं. १

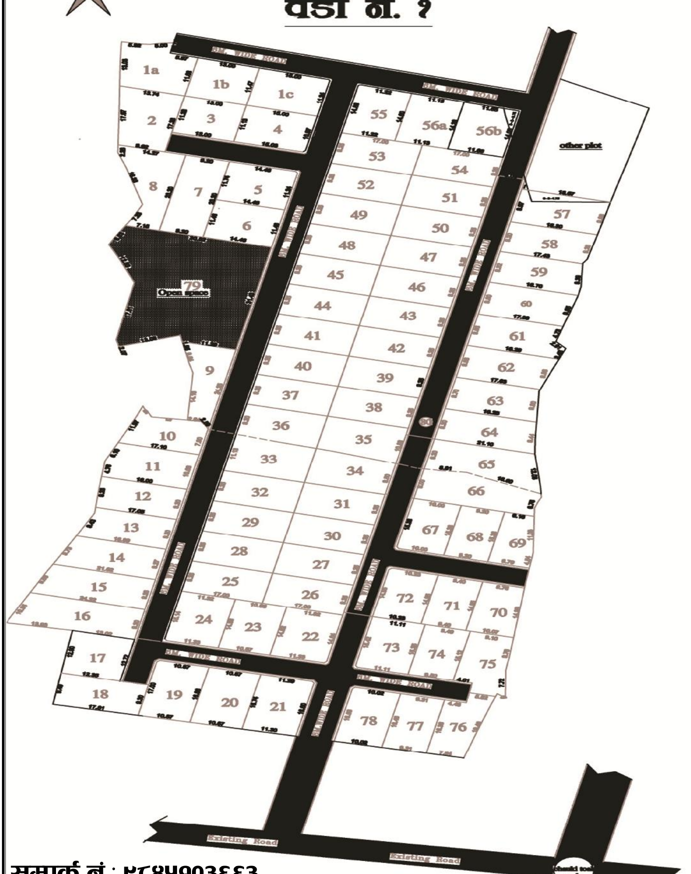

सम्पर्क नं.: ९८४५१०३६६३
९८११९८५४६२
हेटौडा-५

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी
एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

सेवाहरू:
- कार वास भित्र/बाहिर
- वाइरिङ मर्मत
- A/C मर्मत तथा ग्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ग्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ
- टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट
- इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.
हेटौडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३००

Times AutoHub, Hetauda
फोन नं: ९८५५०६७८४० /०५७-५९०६१०

साझाकुरा

हाम्रो कुरा

सुमो व्यवस्थापनमा ध्यान जाओस्

हेटौंडा-काठमाडौं चल्ने टाटा सुमोलाई व्यवस्थित गर्न भनेर सुरु गरिएको एकीकृत काउन्टर प्रवाभहीन बन्यो । हेटौंडा उपमहानगर पालिकाको पहलमा करिब ३ वर्षअघि सुरु गरिएको एकीकृत सुमो काउन्टर प्रभावकारी हुन नसक्दा हेटौंडा बजार फेरि अस्तव्यस्त बन्यो, अहिले पनि त्यो समस्या कायमै छ । । हेटौंडा-१, चौकीटोलमा एकीकृत सुमो काउण्टर सञ्चालनमा ल्याए पनि व्यवसायी र बिचौलियाले त्यसलाई बाइपास गरेर अगाडि बढ्दा हेटौंडा बजारक्षेत्रमा जथाभावी सुमो पार्किङले बजार क्षेत्रका सडकहरुको ट्राफिक व्यवस्थापनमा जटिलता उत्पन्न भएको छ । साथै, विभिन्न सुमो सेवाका बिचौलियाहरुबीच सडकमै यात्रु तान्ने होडबाजी चल्ने गरेको छ । एकीकृत काउन्टर सञ्चालनको सुरुवातदेखि नै व्यवसायीहरुले त्यसको अप्रत्यक्ष अवज्ञा गर्दै आएका थिए । अधिकांश सुमोहरुले एकीकृत काउन्टरभन्दा बाहिरबाटै यात्रु चढाउने क्रम चलिरहँदा एकीकृत काउन्टरको उपादेयता नै ओझेलमा परेपछि अहिले सबैले आ-आफ्नै काउन्टरबाट सुमो सेवा सञ्चालन गरिरहेका छन् ।

हेटौंडाबाट कुलेखानी सिस्नेरी र फाखेल हुँदै दैनिक करिब सातसय सुमो आउजाउ गर्ने गरेका छन् । यस्ता सुमोहरु विभिन्न यातायात समिति र कम्पनीमार्फत् सञ्चालनमा रहेका छन् । सबै सुमो कम्पनीहरुले फरक-फरक ठाउँमा काउन्टर सञ्चालन गर्दा यात्रुलाई टिकटका लागि धेरैतिर धाउनु परिरहेको छ । साथै धेरैतिर सुमोको काउन्टर राखिँदा सुमो पार्किङमा पनि उस्तै समस्या छ । केही वर्षअघि हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले बसपार्कमा सुमो कम्पनीहरुका लागि एकै टहरामा काउन्टर व्यवस्थापनको पहल गरेको भए पनि त्यसमा सुमो कम्पनी तथा व्यवसायीकै असहयोग रह्यो । पछिल्लो समय सबै सुमो कम्पनीहरुलाई एकैठाउँमा एकीकृत काउन्टरको व्यवस्था गरिए पनि सुमो व्यवसायीले त्यसलाई पनि स्वीकार्न सकेको पाइएन । हेटौंडा बजार क्षेत्रका सुमो व्यवसायीहरुले मुख्य सडकबाट करिब पाँचसय मिटर टाढा सुमो काउण्टर खोलेर टिकट बुकिङमात्र गर्ने र चौकीटोलको एकीकृत काउन्टरबाटै सुमो छुट्ने व्यवस्था मिलाउने भने पनि त्यसलाई अटेर गर्दा यस्तो समस्या देखिएको हो । विभिन्न समस्या देखाएर तथा बाहना बनाएर व्यवसायीले आफूखुशी सेवा सञ्चालन गरिरहँदा उपमहानगरपालिका र सम्बन्धित सरोकारवाला मौन बस्नुलाई अर्थपूर्ण मानिएको छ ।

सार्वजनिक यातायात सेवाको क्षेत्र पछिल्लो समयमा विकृतियुक्त बन्न पुगेको छ । सरकारको सिण्डिकेट अन्त्यको प्रयास सार्थक बन्न नसक्दा सेवाका नाममा मनपरी कायमै छ । सुमो सेवा प्रदायक व्यवसायीहरुले पनि यात्रुलाई सेवा र सन्तुष्टि दिनुका साथै सम्बन्धित निकायले सुरु गरेको सहज व्यवस्थापनमा साथ दिनु आवश्यक छ । सुमो सेवाहरुले अलग-अलग काउन्टरबाट यात्रुलाई सेवा दिनुभन्दा सबैको काउन्टर एकै ठाउँमा व्यवस्था गरी सहजरुपमा सेवा दिनु यात्रु र व्यवसायी दुबैको हितमा देखिन्छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु

मकवानपुर प्रहरी		एम्बुलेन्स सेवा	
प्रहरी कन्ट्रोल:	१००	नेपाल रेडक्रस:	५२०७११, ९८५५०२८९५२
जिल्ला ट्राफिक:	५२०५९९	हेटौंडा अस्पताल:	५२०३०५
वडा प्रहरी:	५२०२९९	परिवार नियोजन संघ:	५२०७४५,९८४५१०४५००
पशुपतिनगर इलाका:	५२०५९८	मनहरी रेडक्रस:	९८४५१०५८२१
पालुङ इलाका:	६२०४६७	छतिवन रेडक्रस:	९८६१६२२३११
मनहरी इलाका:	९८५५०९०१६१	भीमफेदी रेडक्रस:	६२०६९९
इलाका फापरबारी:	६२१९८०	पालुङ रेडक्रस:	९८१४२०७४०१
इलाका भीमफेदी:	६९१४६२	बज्रबाराही रेडक्रस:	९८४५३०२९८४
इलाका ठिंगन:	९८४५२९९३८१	सहकारी अस्पताल:	०५७-५२६५८७, ९८४५६१९१९४
चौकीटोल चौकी	९७४२५५९५०१	बसामाडी एम्बुलेन्स:	९८४५२९७५७९
चित्लाङ चौकी:	६९२०००	बारुण यन्त्र:	१०१
चौघडा चौकी	९८४४०५४६०४	बाल हेल्पलाइन नेपाल:	१०९८
नेवारपानी चौकी:	९७५५०००२९९	माइती नेपाल:	५२१०५०
फाखेल चौकी:	९८४५०३१३९८	अपाङ्ग बाल अस्पताल	९८४५२९६४४५
पदमपोखरी चौकी:	९८४५०९९७८९		

सार्वजनिक हितको लागि साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०७८ माघ १४ गते शुक्रबार २८ जनवरी २०२२ । माघ कृष्ण एकादशी । पोहेलागा एकादशी ११४१ । सूर्योदय ६:५२ र सूर्यास्त ५:४१ मा हुनेछ । षट्तिला एकादशी व्रत ।

आजको राशिफल

मेष	: अध्ययनमा बाधा	**तुला**	: आफन्तजन भेट
वृष	: धन प्राप्ति	**वृश्चिक**	: भित्रजन भेट
मिथुन	: शत्रुबाट मुक्त	**धनु**	: प्रेममा सफलता
कर्कट	: धन नष्ट	**मकर**	: शुभ कार्यको थालनी
सिंह	: मिष्ठान्न भोजन	**कुम्भ**	: सुख प्राप्ति
कन्या	: आलश्यता	**मीन**	: यात्राको योग

अदालत र बारको गम्भीर त्रुटि

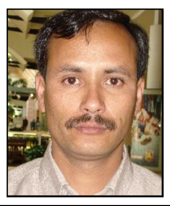

माधव कुमार बस्नेत

कोरोनाको तेस्रो लहर फैलिन सुरू गरेपछि सर्वोच्च अदालतले २०७८ माघ ४ गतेदेखि १८ गतेसम्मका लागि आफ्नो सेवा घटाउने निर्णय गऱ्यो । मातहतका अरू अदालत र न्यायिक निकायहरूलाई पनि आ-आफ्नो परिस्थितिअनुसार निर्णय गर्न सक्ने अधिकार दियो ।

सर्वोच्च अदालतको त्यही निर्णयलाई आधार मानेर अरू अदालतहरूले पनि आ-आफूले दिइरहेको नियमित सेवा घटाउने निर्णय गरे । यिनै कारणले अदालतहरूले अहिले अधिकांश किसिमका मुद्दाहरूको सुनुवाइ गर्दैनन् । सर्वोच्च अदालतले २०७८ माघ ४ गते जारी गरेको प्रेस विज्ञप्तिको दोस्रो बुँदामा 'मुद्दा/निवेदन दर्ता गर्ने, पेसी र अन्य तारेख दिने लगायतका कामकारवाही जनस्वास्थ्यका निर्धारित मापदण्डअनुसार सामाजिक दुरी कायम गर्ने, भीडभाड हुन नदिने लगायतका कुराहरूको पूर्ण परिपालन हुने गरी सञ्चालन गर्न सर्वोच्च अदालत प्रशासनले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने' भन्ने उल्लेख छ ।

तेस्रो बुँदामा 'अदालतहरूमा अनावश्यक भीडभाड हुन नदिन अत्यावश्यक र न्यून जनशक्तिबाट आलोपालो मिलाई अदालतको काम कारवाही गर्ने र टेलिवर्क र अन्य तरिकाबाट निवास वा स्टेसनमा रही अदालतको कार्य सम्पादन गर्न मुख्य रजिष्ट्रारले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने' भनिएको छ । यिनै बुँदाहरूका कारणले सर्वोच्च अदालतले अघिल्ला सालहरूमा गरेकाभन्दा यसपालिको सेवा संकुचनमा भिन्नता रहेको छ ।

सर्वोच्च अदालतबाट यो प्रेस विज्ञप्ति जारी हुनेबित्तिकै तल्लो तहका अदालतहरूले पनि यस्तै यस्तैखाले निर्णय गरेर निश्चित प्रकारका बाहेक अरू खालका मुद्दाको सुनुवाइ गरेका छैनन् । अदालतहरू सकेसम्म कम जनशक्तिबाट काम चलाउने भन्दै कर्मचारीलाई आलोपालोमा काम गर्ने र सकेसम्म टेलिवर्क अर्थात् अदालतमा नआई निवासबाटै काम गर्न व्यवस्था मिलाउने भनिएको छ । त्यसैले जतिखालका मुद्दाहरू सुनुवाइ हुन्छन् ती थोरै संख्यामा हुने भएकाले सुनुवाइका लागि थोरै न्यायाधीशहरू अदालत भए हुन्छ भन्ने हो । त्यसमाथि पनि सुनुवाइको गरिने ठाउँ (इजलास) पहिलेदेखि नै सुरक्षित बनाइएका छन् । यसले न्यायाधीशलाई काम पनि कम, उपस्थिति पनि कम, गरिने काम पनि सुरक्षित तरिकासाथ । सुरक्षित भएर काम गर्नु र रोगबाट बच्नु राम्रो हो । यसमा कुनै खोट रहेन । कर्मचारीको सम्बन्धमा हेर्दा मुद्दा नै कम सुनुवाइ हुने भएपछि काम स्वत: घटी । थोरै कर्मचारीबाट आलोपालोमा काम गराउने भनेपछि धेरैजति कर्मचारीले अदालत जानु परेन ।

त्यसमाथि पनि निवासबाटै काम गर्ने व्यवस्था मिलाउने भनेपछि अदालतका फाइल घर लगेर काम गर्न मिल्दैन । तारिख दिने लगायतका अरू कामका लागि झगडियालाई घर बोलाउने कुरा भएन । त्यसैले सर्वोच्च अदालतको निर्णयमा भनिएको 'निवासबाट' गर्ने भन्नुको अर्थ, सायद हाजिर पनि घरबाटै गर्ने भनेको मात्र हो । त्यसैले कर्मचारी पनि सुरक्षित । यो पनि राम्रै भयो ।

कानुन व्यवसायीहरूको तर्फबाट हेर्दा अदालतले सेवा प्रवाह घटाएपछि उनीहरूको पनि अदालत जानुपर्ने काम त्यही अनुपातमा घट्यो । वकिलको हैसियतले तारेख लिन, मुद्दा दर्ता गर्न र अरू प्रशासनिक काम गर्न जानु पर्दैन । सबै वकिलहरूले आ-आफ्ना कार्यालय वा घरमा बसेर काम गरे भयो । कानुन व्यवसायी अदालत जानुपऱ्यो भने पनि सर्वोच्च अदालतको २०७७ जेठ १५ को फैसलाले कानुन व्यवसायीले दिने सेवा पनि अत्यावश्यक सेवा हो । त्यसैले उनीहरूलाई रोक्न मिल्दैन भनेपछि कानुन व्यवसायीले हिँड्नु परे पनि परिचय-पत्र बोकेर सजिलैसँग हिँड्न पाउने भए । उनीहरूलाई पनि सुविधा नै भयो । 'लकडाउन' ले कुनै अप्ठ्यारो पारेन ।

अब बाँकी रहे झगडिया अर्थात् न्यायका सेवाग्राही । यदि न्यायका सेवाग्राही भएनन् भने न्यायाधीश, कर्मचारी र वकिल कसैको पनि काम छैन । त्यसैले उनीहरू न्याय प्रणालीका केन्द्रविन्दु हुन् । हरेक न्यायिक क्रियाकलाप हुँदा होस् वा न्यायसम्बन्धी प्रत्येक नीति बनाउँदा होस् तिनीहरू सेवाग्राही केन्द्रित हुनुपर्छ । यसभन्दा अघि अदालत तथा बार दुवैले सेवाग्राहीको हितलाई पनि आफ्नो हित जत्ति नै केन्द्रविन्दुमा राखेर निर्णय गरेका थिए । तर यसपालि भने झगडियालाई त्यो किसिमको सुविधा दिइएन ।

कम्तीमा माघ १८ गतेसम्म सबै किसिमको सेवा नदिने भनेर अदालतहरूले सेवा संकुचन गरे । तर अदालतले सेवाग्राहीको पनि स्वास्थ्यको ख्याल आफ्नोजत्तिकै राख्छ । सेवाग्राहीको र आफ्नो ज्यान उस्तै हो । त्यसैले सेवाग्राही पनि पहिलाको जस्तै अदालतले सेवा प्रवाह गर्न थालेपछि मात्र आउनू । म्याद, हदम्याद र तारिख केही गुज्रिँदैनन् भनेर निर्णय गरेन ।

बरू, 'मुद्दा/निवेदन दर्ता गर्ने, पेसी र अन्य तारेख दिने लगायतका कामकारवाही जनस्वास्थ्यका निर्धारित मापदण्डअनुसार सामाजिक दुरी कायम गर्ने, भीडभाड हुन नदिने लगायतका कुराहरूको पूर्ण परिपालन हुने गरी सञ्चालन गर्न सर्वोच्च अदालत प्रशासनले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने' भनेर निर्णय गऱ्यो । अदालतको यो निर्णयको कारण झगडियाले आफूले अपेक्षा गरेको सेवा अदालतबाट नपाए पनि अदालत भने धाउनै पर्ने भयो । अदालत नगए उनीहरूको म्याद तारिख पनि गुज्रिने भयो । अघिल्ला वर्षहरूमा जस्तै अदालतले पूरै सेवा दिन थालेपछि मात्र मुद्दा दर्ता गर्न र तारेख लिन जान पनि नपाउने भए । अझ गज्जबको कुरा त के छ भने मुद्दा दर्ता गर्नुअघि मिसिलहरू क्वारेन्टिनमा रहन्छन् । यसले गर्दा सेवाग्राहीले थप बस्नुपर्ने भयो । फेरि प्रशासनले लगाएको सवारी साधनको जोरबिजोर प्रणाली र अनेक किसिमका लकडाउन र निषेधाज्ञा पनि उनीहरूलाई नै लागू हुन्छन् । न्यायाधीश, कर्मचारी र वकिललाई चाहिँ लाग्दैनन् ।

कोभिड-१९ को पहिलो र दोस्रो लहरको बेलामा अदालतहरूले सेवाग्राहीलाई पनि उत्तिकै प्राथमिकतामा राखी म्याद तारिख नगुज्रिने व्यवस्था गरिएको थियो । त्यसैले उनीहरूले पनि न्यायाधीश, कर्मचारी र वकिलसरह सुविधा पाएका थिए । यसपालि भने अदालतहरूले न्यायका केन्द्रीय पात्रको सुविधालाई ध्यानै दिएनन् । सुनुवाइका लागि तोकिएका पेसी कोरोनाकै कारणले स्थगित हुने तर मुद्दाका पक्षहरू चाहिँ तारिख लिन जसरी पनि अदालत पुग्नै पर्ने! यो घोर असन्तुलित र अविवेकी निर्णय अरू के हुन सक्छ ?

कोभिड-१९ जस्ता महामारी भएमा न्यायिक प्रक्रिया र अभ्यास के हुन्छ भन्ने कानुनी व्यवस्था, न्यायिक अभ्यास र दृष्टान्त नहुँदा पनि अदालतले सेवा संकुचन गर्दा पहिलो पटक २०७६ चैत ७ गते हदम्याद, म्याद र तारिख नगुज्रने व्यवस्था गरेको थियो । त्यसपछि २०७७ जेठ १५ मा सर्वोच्च अदालतमा उपस्थित सबै न्यायाधीश रहेको इजलासले सेवाग्राहीको हितलाई समेत ध्यानमा राखेर निश्चित नियमहरू बनायो । पहिला कुनै स्पष्ट व्यवस्था नहुँदा पनि सेवाग्राहीको ख्याल राख्ने अदालतले निश्चित नियम बनाइसकेपछि अहिले सेवाग्राहीले चाहिँ दु:ख नपाऊन् भनेर किन सोचेनन् ? आफ्नै आदेशलाई किन ख्याल गरेनन् ?

सर्वोच्च अदालतको २०७८ माघ ४ गतेको प्रेस विज्ञप्तिमा '...अदालतमा हुने उपस्थिति र भीडभाडलाई आवश्यक व्यवस्थापन गरी सेवाग्राही ...अदालत आउने अन्य सरोकारवालाको स्वास्थ्य, सुरक्षा र रोग संक्रमणको जोखिम न्यूनीकरण गर्न अत्यावश्यक भएको हुँदा...' भनेर शिरबेहोरामा सेवाग्राहीको पनि हितलाई ध्यान दिएजस्तो देखाइएको छ । तर निर्णयको जुन भाग चाहिँ लागू हुने हो त्यसमा सेवाग्राहीको स्वास्थ्यको हितमा केही पनि देखिँदैन । त्यसले यो भूमिकामा सेवाग्राहीको पनि हित रक्षा गरेजस्तो देखाउनुको के अर्थ ? सेवाग्राही अनेक कष्ट काटेर अदालत पुग्नै पर्ने र अदालतमा पनि थोरै कर्मचारीले सेवा दिने भएपछि सेवाग्राहीले अझ बढी समय बिताउनु पर्ने भयो । त्यसैले निर्णयमा सेवाग्राहीहरूको 'स्वास्थ्य, सुरक्षा र रोग संक्रमणको जोखिम' कसरी घट्छ ? नेपाल बार चिप्लिएको कि नीच मारेको ? म नेपाल बार एसोसिएसनमा करिब तीन दशकदेखि आबद्ध छु । नेपाल बार प्रति मेरा तीनवटा बुझाइ छन् । पहिलो, बार एसोसिएसन एक किसिमको बौद्धिक वर्गको संगठन हो । तर यो स्थापना हुनुको खास उद्देश्य र लक्ष्यको दार्शनिक पक्षलाई बारले बुझ्न सकेको छैन ।

दोस्रो, बौद्धिक वर्गको संगठनमा पनि पछिल्लो चरणमा चुत्थो राजनीतिक प्रभाव बढेर गएको छ । त्यसैले यो संस्था वकिलहरूको सजिलो गरी राजनीति उचाइ बढाउने लिस्नोमा परिणत हुँदैछ । तेस्रो, दोस्रो कारणको प्रभाव विस्तारले बारको एकता, स्तर र प्रभाव पहिला पहिलाभन्दा तीव्र गतिमा घटिरहेको छ (म गल्ती भए आधारसहित सच्याई दिनुहोला । मेरा यी निष्कर्षका आधार छन् । तिनीहरूलाई यहाँ प्रस्तुत गर्दा विषयान्तर हुन्छ । त्यसैले प्रस्तुत गरिनँ । आधार र प्रमाणसहित मेरा निष्कर्षमा असहमत हुनेहरूसँग म छुट्टै बहस गर्न तयार छु) ।

पहिलो पटकको कोभिड प्रकोपमा सेवाग्राही लगायत सबैको स्वास्थ्य रक्षार्थ अदालतको सेवा स्थगन गर्न बारले २०७६ साल चैत ५ गते सर्वोच्च अदालतलाई अनुरोध गरेको थियो । त्यति बेला बारले गरेको अनुरोधलाई समेत ध्यानमा राखेर सर्वोच्चले सरकारले 'लकडाउन' गर्नुभन्दा ५ दिनअघि नै, २०७६ चैत ७ गते निर्णय गरेर ९ गतेदेखि अदालतले अधिकांश सेवा बन्द गरेको थियो । अहिले भने सर्वोच्च र यसको निर्णयमा आधारित भएर अरू अदालतले गरेका निर्णयको परिणामस्वरूप सेवाग्राहीले पाउने दु:खको विषयमा भने बारले केही प्रतिक्रिया दिएको छैन । अदालतहरूले जारी गरेका सूचनाको परिणाम आकलन गर्न नसकेर हो वा सेवाग्राहीलाई जेसुकै होस् भनेर हो, त्यो त थाहा भएन तर बार पनि यस विषयमा चुपचाप देखिएको छ ।

न्यायाधीश, कर्मचारी र वकिलको चाहिँ स्वास्थ्यप्रति चिन्ता हुने! तर सेवाग्राही, जसले अहिलेको समयमा अदालत आउन, जान र अदालतमा तारेख लिन, मुद्दा दर्ता गर्न बढी कष्ट बेहोर्नुपर्छ, उनीको चाहिँ बार र बेन्च दुवैलाई चिन्ता नहुने ? यसलाई कुनै पनि दृष्टिबाट न्यायिक र उचित ठहऱ्याउन सकिँदैन । फेरि अदालतमा काम नहुने भएपछि उनीहरूलाई अदालतमा धाउन बाध्य पार्नुको कुनै तर्कसंगत कारण पनि देखिँदैन ।

सेवा प्रवाह रोकिँदा पहिलाको जस्तै शून्य अवधि घोषणा गर्दा कसैलाई मर्का पर्ने पनि देखिँदैन । त्यसैले सबै अदालत तथा न्यायिक निकायहरूले सेवाग्राहीको हितलाई पनि ध्यानमा राखेर जतिसक्दो चाँडो म्याद तारेख नगुज्रिने गरी शून्य समय घोषणा गरेर न्यायिक निकायहरू साँच्चै न्यायिक नै भएको प्रमाणित गर्नु नितान्त आवश्यक छ । - साभार: सेतापाटी

चुनावै नगर्न मिल्दैन ?

गुरूराज घिमिरे

देशमा स्थानीय र संसदीय निर्वाचनको सरगर्मी बढिरहेको बेला सानो सामाजिक जमघटमा अकस्मात एउटा ठट्टाजस्तो लाग्ने विचित्रको जिज्ञासाले प्रवेश पायो - 'सबै कुरा ठीकठाकै चलिरहेको बेला चुनावै नगर्न मिल्दैन नेता जी ?' एकजना पूर्वपरिचित तर लामो समयपछि भेट भएका चल्तापुर्जा नेपाली नागरिकले अलि परबाट आएर अपर्झट सोधे ।

पंक्तिकार मात्र होइन वरिपरि भएका सुन्ने जति सबैजना मज्जाले हाँसे । अब के जबाफ दिने ? उनलाई प्रतिप्रश्न गर्नुको विकल्प थिएन । 'हैन तपाईंले मजाक गर्नु भएको कि साच्चै सोधेको हो ?' उनले फेरि भने - 'साँच्चै सोधेको नि ! किन ख्याल गर्नु, एकदुईबाहेक सबजना ओहोदामै देख्छु, सरकार छँदै छ, पार्टीका नेतालाई साह्रोगाह्रो केही छैन, ओली पनि आराम गर्दैछन्, प्रचण्ड र माधव छमछम नाचिराखेका छन्, बाबुराम र उपेन्द्र, महन्त र राजेन्द्र पनि संसद्मै छन्, मेरो पनि व्यवसाय राम्रै चलेको छ, अनि यो केको चुनाव फेरि ? सबै तारतम्य मिलाएर दुई चार वर्षै सार्न मिल्दैन र भन्या ?'

मुस्किलले नेपाली पढ्न जान्ने यी व्यवसायी काम थालेको दुईदशक पुग्दानपुग्दै अकल्पनीय धनी भएका छन् । राजनीतिक दलका ओहोदाधारीहरुको सेवा गर्दै हिड्ने र चाहिएको काम निकाल्ने यिनको खुबीको चर्चा सर्वत्र छ । गतिलो ओहोदा बेगरका व्यक्तिसँग यिनले हत्तपत्त भेट्दैनन् । ठूलाबडासँग राम्रै बसउठ छ तर चेतना स्तर भने यस्तो ! उनले त साच्चै पो भनेका रहेछन् । यसबाट हामीले थाहा पाउनुपर्छ - नेपाली राजनीतिज्ञ र राजनीतिक दलहरुका बारेको सामान्य बुझाइको अंश हो यो ! नेताहरू जे मन लाग्छ, त्यही गर्छन् भन्ने ठान्छन् जनसाधारण । नेताहरू आफ्नो स्वार्थमा लिप्त छन् भन्ने जनधारणा छ । अर्थात्, राजनीतिकर्मीको 'छवि' बिलकुलै ऋणात्मक छ । सत्तामा पुगेको मान्छे निर्लज्जतापूर्वक पदमा टाँसिनु नेपाली समाजको औसत चरित्र र पहिचान हुँदै गएको छ ।

राजनीतिमा यो डरलाग्दो रोग हो । अन्य क्षेत्र पनि यसबाट अछुतो छैन । बिचरा ! यी व्यवसायी अपवाद कसरी हुनसक्छन् ? उनले आफूले बुझेको कुरा निर्धक्क भनिदिए । उनले व्यंग्य पनि गरेका होइन रहेछन् । अन्यत्र दुई चार ठाउँ पनि भनेछन् यो कुरा । नेपाली राजनीतिको यस्तो परिचय बन्यो भने देशको भविष्य के होला ? सबैले बेलैमा चिन्ता गर्ने समय आएको छ । यतिखेर हामी स्थानीय निर्वाचनको मुखमा छौं । देशको संविधानले निर्दिष्ट गरेको समयसीमा पुग्न थोरै समय बाँकी छ । आगामी वैशाख ३१ भित्र स्थानीय तहको निर्वाचन गर्नुपर्ने संवैधानिक बाध्यता छ । संविधान र ऐनमा केही विरोधाभाष रहेको विषय संविधानविद्हरु औंल्याउँदै छन् । तर, यो सबै निर्वाचन सार्ने बहानावाजीमात्र हो । यसको छिनोफानो हुँदै गर्ला ।

निकट अतीतमा सरकारमा बसेका नेता र पार्टीले संविधान उल्लंघन गरेको सबालमा ठूलो संघर्ष भएको हामीलाई थाहा छ । त्यही संघर्षको पृष्ठभूमिमा वर्तमान सरकारको उदय भएको थियो । कांग्रेसलगायतका राजनीतिक दलहरुको संविधान रक्षाको पक्षमा प्रदर्शित दह्रो अडानका कारण साबिकको सत्तारूढ दल नेकपा विभाजित भई अहिलेको गठबन्धन निर्माण भएको हो- जसले छ महिना यता सरकार चलाइरहेको छ । सबैलाई थाहा छ, वर्तमान सरकार संसद्को स्वाभाविक गणितको परिणाम होइन । मुलुकमा उत्पन्न विशेष राजनीतिक परिस्थितिको उपज हो । यससँग मनलाग्दी गर्ने र चल्ने छुट छैन । संविधानमा हुँदै नभएको व्यवस्था र बाटो खोज्ने सुविधा पनि छैन । सत्ता गठबन्धनका केही घटकको राजनीतिक भविष्य जोगाउन संविधान च्यात्ने अधिकार कसैलाई पनि छैन । यो वास्तविकता मनन गरेर अघि बढ्दामात्र संविधानको मर्मको रक्षा गर्न सकिन्छ । हिजो भएका त्रुटि कमजोरी र कतिपय जघन्य गल्तीका विरुद्ध गरिएको संघर्षलाई सही प्रमाणित गर्न सकिन्छ ।

लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली व्यवहारले सिद्ध हुने वा गर्नुपर्ने अप्ठ्यारो राजनीतिक प्रणाली हो । सिद्धान्त भट्याउँदैमा यो सार्थक हुँदैन । दस्तावेजमा लेखिएका भरमा लोकतन्त्रले राम्रो काम गर्ने पनि होइन । काम गर्ने त आखिरमा राजनीतिक दल नै हुन् । दल भनेको पनि नेता र पार्टी सदस्य हुन् । अर्थात् मानिसहरू नै हुन् । दलका नेता ठीक नभई पार्टी सही हुँदैन । पार्टी ठीक नभई लोकतन्त्रले सही काम गर्दैन ।

अनि सही काम नगर्ने लोकतन्त्रप्रति जनआस्था कसरी बढ्छ ? जनआस्था नभएको लोकतन्त्र कसरी दिगो हुन्छ ? दु:खका साथ भन्नुपर्छ- हाम्रो लोकतन्त्रले यही नियति झेलिरहेको छ । तीस/बत्तीस वर्षको लोकतान्त्रिक अभ्यासले जनतामा आशाको किरण जगाउन नसकेकै हो । पार्टी वा नेता समाजको 'रोल मोडल' बन्न सकेनन् । यसलाई केले रोकेको थियो ? कसलाई हेरेर नयाँ पुस्ता राजनीतिमा होमिने ?

तरुण युवाको आदर्श को वा के ? अनि ती व्यवसायीले के बुझुन् र के भनुन् ? उनले जे बुझे त्यही भने । नेपालमा अहिले चलेको लोकतन्त्रलाई नेपाली जनताले 'ठालुतन्त्र'का रुपमा बुझ्न थालेका छन् । अझ ठालुतन्त्रभित्रको नेतातन्त्र । यसलाई रोक्ने कसरी ? रोक्न सकिएन भने प्रतिक्रान्तिको खतरालाई टाल्न संभव छैन । अनि कति पुस्ताले दु:ख पाउने ? गरिब जनता समान्य उपचार नपाएर मर्ने र टाठा बाठाहरुको राज्यकोषमा रजाइँ चलिरहने हो भने अन्तत: विद्रोहले आकार लिन समय नै लाग्दैन ।

यसको उदाहरण संसारमा धेरै छन् । एउटा दृष्टान्त ट्युनिसियाबाट सुरुभएको बसन्त विद्रोह हो जसको परिणाम हामी सबैलाई थाहा छ । गरिब र बेरोजगार युवा मोहम्मद बौआजिजीले चरम गरिबी र राज्यको निरंकुशता र प्रशासनिक दर्व्यवहार झेल्न नसकेर सन् १९१० को डिसेम्बर १७ मा ट्युनिस सहरमा आत्मदाह गरेपछि अरब जगतमा विद्रोहको आगो सल्किएको थियो -जसले ट्युनिसिया, इजिप्ट र लिबियाको तत्कालीन सत्ता ढालिदियो भने अरु अरब राष्ट्रमा समेत धेरै उथलपुथल मच्चायो । यसलाई हामीले बेवास्ता गर्नु हुँदैन । नेपालमा नागरिकले जीवन गुमाउनु परेका धेरै यस्ता घटनाहरु छन् । यसको पछिल्लो उदाहरण उपचार नपाएर अकालमा भर्खरै जीवन गुमाएका युवा पत्रकार एलबी विश्वकर्मा हुन् । यसको हेक्का समयमै राख्नुपर्छ कि पर्दैन ? लोकतन्त्र भनेको बोलिदिएरमात्र हुन्छ कि गर्नु पनि पर्छ ? राजाको सामन्तवादको सट्टा हामीले ल्याएको लोकतन्त्र दलभित्रका ठालु नेताको अभिजाततन्त्र हो र ? विश्वका लोकतान्त्रिक राष्ट्रहरु इमानदार र निष्ठापूर्ण संवैधानिक अभ्यासबाट समृद्ध भएका हुन् ।

नागरिकले तिरेको एकएक पैसाको सदुपयोगको हिसाब देखाएर धनी भएका हुन् । पहिलो कुरा त विधिको पालनामा उनीहरु चुकेनन् । जनता समक्ष असम्भव बाचा गरेनन् । देशको सामर्थ्यलाई चिनेर तदनुकूल योजना बनाए । देशको सबै शक्ति राष्ट्र निर्माणमा लगाए । आफ्ना नागरिकहरुमा एकता कायम गरे । राज्यबाट नागरिकमाथि कुनै प्रकारको बिभेद हुन दिएनन् । सरकारहरुले इमानपूर्वक जिम्मेदारी पूरा गरे । सबैभन्दा ठूलो कुरा त देश चलाउने नेता निजी र वैयक्तिक स्वार्थबाट माथि उठे । दिन रात मेहनत गरे । दक्षिण कोरिया, जापान, सिंगापुर, युएई र मलेसिया पछिल्लो दृष्टान्त हुन् । यी देश नेताले ठूलठूला गफ छाँटेर या गुड्डी हाँकेर बनेका होइनन् । माथि पनि चर्चा भइसकेको छ प्रणाली आफैँले काम गर्दैन । दलहरु र सरकारले काम गर्नुपर्छ । यसका निम्ति सही पात्रको चयन, दृढ अठोट, इमान र निरन्तरको मेहनत चाहिन्छ । दु:खका साथ भन्नुपर्छ नेपालको राजनीतिमा यी सबै कुरा दुर्लभ छन् । अनि कहाँबाट बन्छ देश ?

राजनीति राष्ट्रको ढुकुटी दोहन गर्ने उपयुक्त माध्यम बनाएका सबैथरी नेताहरुको प्राथमिकतामा देश विकास कसरी पर्छ ? सीमान्तमा रहेको अदना नेपालीले यो देश मेरो हो भन्ने आधार के ? उसका सन्तति राम्रो स्कुल पढ्न पाउँदैनन्, बिरामी हुँदा उपचार छैन, अन्याय पर्दा न्याय पाउँदैन, बस्ने घर र उभिने जमिन छैन, उसको आवाज कहीँ सुनिँदैन । अनि त्यस व्यक्तिले देशको बारेमा के सोच्छ ? अनि प्रणालीको भविष्य सुरक्षित कसरी हुन्छ ?

- बाँकी ३ पेजमा...

जनगणना २०७८

प्रतिसय महिलामा ९५ पुरुष

काठमाडौँ (रासस)/ अघिल्लो जनगणनाको तुलनामा यस पटकको जनगणनामा महिलाको जनसंख्या थप बढ्दो देखिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना-२०७८ को प्रारम्भिक नतिजाअनुसार मुलुकको जनसंख्या दुई करोड ९१ लाख ९२ हजार ४८० रहेकामा करोड ४९ लाख एक हजार १६९ जना महिला (५१.०४%) र एक करोड ४२ लाख ९१ हजार ३११ जना पुरुष (४८.९६%) रहेका छन् ।

दश वर्षअघि २०६८ सालको जनगणनामा कूल जनसंख्या दुई करोड ६४ लाख ९४ हजार ५०४ रहेकामा पुरुष र महिलाको हिस्सा क्रमश: ४८.५% र ५१.५% रहेको थियो । हालको प्रारम्भिक नतिजा अनुसार लैंगिक अनुपात (प्रति १०० महिलामा पुरुषको संख्या) ९५.९१ रहेको राष्ट्रिय योजना आयोग मातहतको केन्द्रीय तथ्यांक विभागले आज सार्वजनिक गरेको प्रारम्भिक नतिजामा उल्लेख छ ।

गत जनगणनामा प्रति सय महिलामा पुरुषको संख्या ९४.१६ रहेको थियो । कूल जनसंख्या अघिल्लो गणनाको तुलनामा २६ लाख ९७ हजार ९७६ ले बढी हो । यसरी हेर्दा दश वर्षमा नेपालको जनसंख्या १०.१८% ले बढेको देखिएको छ । विगत दश वर्षको सरदर वार्षिक वृद्धिदर ०.९३% रहेको र जुन अघिल्लो जनगणनामा १.३५% रहेको विभागले जनाइको छ । यस जनगणनामा पहिलो चरणको स्थलगत कार्य विसं २०७८ भदौ ३० देखि असोज १८ गतेसम्म र दोस्रो चरणको स्थलगत कार्य विसं २०७८ कात्तिक २५ देखि २०७८ मंसिर ९ गतेसम्म सम्पन्न भएको थियो ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रदेश तथा जिल्लास्तरमा व्यवस्थापकीय कार्यका लागि एक हजार ८७१ कर्मचारी र स्थलगत कार्यमा करिब आठ हजार ५०० सुपरिवेक्षक तथा ३९ हजार गणक संलग्न थिए । दुवै चरणको स्थलगत कार्य सम्पन्न भई भरिएका फाराम (घर तथा घरपरिवार सूचीकरण फाराम, मुख्य प्रश्नावली तथा सामुदायिक प्रश्नावली) केन्द्रीय तथ्यांक विभागमा प्राप्त भई प्रशोधन थालिएको हो ।

कति परिवार थपिए ?

प्रारम्भिक नतिजाअनुसार नेपालमा अक्सर बसोबास गर्ने परिवारको संख्या ६७ लाख ६१ हजार ५९ रहेको छ र ती परिवार जम्मा ५६ लाख ४३ हजार ९४५ घरमा बसेका देखिएको छ । यसबमोजिम १० घरमा औषतमा १२ परिवार बसोबास गरेको देखिन्छ । हालको परिवार संख्या दश वर्षअघिको भन्दा करिब २४.५७% ले वृद्धि भएको हो । यस अवधिमा जम्मा १३ लाख ३३ हजार ७५७ परिवार थप भएको देखिन्छ । परिवारको आकारप्रति परिवार ४.३२ जना सदस्य रहेको देखिन्छ जुन २०६८ मा ४.८८ जना थियो । सहरी क्षेत्रका परिवारमा सालाखाला ४.२५ जना रहेका छन् भने ग्रामीण क्षेत्रमा ४.५५ जना रहेको देखिन्छ जुन दश वर्षअघि क्रमश: ४.३२ जना र ५.०२ जना थियो । भौगोलिक क्षेत्रानुसार हेर्दा हिमाली क्षेत्रमा सालाखाला ४.२७ जना, पहाडमा ३.९५ जना र तराई क्षेत्रमा ४.६५ जना प्रतिपरिवार रहेको देखिन्छ ।

प्रदेशगत आधारमा हेर्दा परिवारमा औसत सदस्य संख्या गण्डकी प्रदेशमा सबैभन्दा कम (३.६६ जना) र मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा बढी (५.६६ जना) रहेको छ जुन २०६८ सालमा क्रमश: ४.१६ जना र ५.८० जना रहेको थियो । जिल्लाअनुसार परिवारको आकार सबैभन्दा सानो दोलखामा (३.४१ जना) देखिएको छ भने परिवारको आकार सबैभन्दा ठूलो रौतहटमा ५.९२ जना देखिएको छ ।

तराईमा जनसंख्या बढ्यो

भौगोलिक क्षेत्रअनुसार कूल जनसंख्याको वितरणमा तराई क्षेत्रको अंश २०६८ सालको तुलनामा २०७८ मा वृद्धि भएको देखिएको छ । विसं २०६८ को जनगणनामा तराईमा कूल जनसंख्याको ५०.२७% हिस्सा रहेकामा २०७८ मा वृद्धि भई ५३.६६% पुगेको छ । हिमाली क्षेत्रमा कूल जनसंख्याको ६.७३ प्रतिशत अंश रहेकामा २०७८ मा केही कम भई ६.०९% रहेको देखिन्छ ।

त्यसैगरी पहाडी क्षेत्रमा २०६८ मा ४३.०१% अंश रहेकामा हाल ४०.२५%मा झरेको छ । दश वर्षको अवधिमा लैंगिक अनुपात तराईमा १% विन्दुले घटेको देखिन्छ भने हिमाल तथा पहाडमा क्रमश: ३% र ४% विन्दुले बढेको देखिन्छ । यो गत २०६८ को जनगणनामा हिमाल, पहाड र तराईमा क्रमश: ९४, ९१ र ९७ रहेकामा २०७८ सालको जनगणनाको प्रारम्भिक नतिजासम्म आइपुग्दा क्रमश: ९७, ९५ र ९६ कायम हुन आएको छ ।

वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर हेर्दा हिमाली क्षेत्रमा ऋणात्मक (०.०२%), पहाडी क्षेत्रमा न्यून मात्रामा धनात्मक (०.२९%) र तराई क्षेत्रमा अन्य क्षेत्रको तुलनामा उच्च धनात्मक (१.५६%) वृद्धि देखिन्छ । प्रदेशअनुसारको जनसंख्या परिवर्तन र वृद्धिदर प्रदेशगत रूपमा जनसंख्याको वितरण हेर्दा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या मधेश प्रदेशमा ६१ लाख २६ हजार २८८ र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा १६ लाख ९४ हजार ८८९ जना रहेको छ जुन समग्रको क्रमश: २०.९९% र ५.८१% छ ।

लैंगिक रुपले विश्लेषण गर्दा लैंगिक अनुपात सबैभन्दा धेरै मधेश प्रदेशमा र सबैभन्दा कम सुदूर पश्चिम प्रदेशमा क्रमश: १०१ र ९० रहेको छ । प्रदेशगत रूपमा वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर हेर्दा सात प्रदेशमध्ये सबैभन्दा बढी लुम्बिनी प्रदेशमा १.२५% प्रतिवर्ष र सबैभन्दा कम गण्डकी प्रदेशमा ०.३०% प्रतिवर्ष जनसंख्या वृद्धि देखिन्छ । दोस्रो धेरै वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर हुने प्रदेशमा मधेश प्रदेश रहेको छ जसको वृद्धिदर १.२०% प्रतिवर्ष छ । अन्य प्रदेशको वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर १.०% भन्दा कम नै रहेको देखिन्छ ।

सबैभन्दा धेरै काठमाडौँ र कम मनाङमा

देशका ७७ जिल्लामध्ये सबैभन्दा धेरै जनसंख्या काठमाडौँमा २० लाख १७ हजार ५३२ जना र सबैभन्दा कम जनसंख्या मनाङमा पाँच हजार ६४५ जनाको अक्सर बसोबास रहेको छ । मोरङ, रूपन्देही, झापा र सुनसरी जिल्ला क्रमश: दोस्रो, तेस्रो, चौथो र पाँचौं धेरै जनसंख्या भएका जिल्ला हुन् । कम जनसंख्या भएका जिल्लातर्फ मुस्ताङ, डोल्पा, रसुवा र हुम्ला क्रमश: दोस्रो, तेस्रो, चौथो र पाँचौं स्थानमा पर्दछन् ।

जिल्लाअनुसार हेर्दा सबैभन्दा बढी लैंगिक अनुपात मनाङ जिल्लाको १३० र सबैभन्दा कम लैंगिक अनुपात प्यूठानको ८२ छ । जिल्लागत वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदरलाई हेर्दा हिमाली र पहाडी क्षेत्रका ३२ जिल्लामा वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर ऋणात्मक देखिएको छ जुन गत २०६८ को जनगणनाअनुसार २७ जिल्लामा ऋणात्मक देखिएको थियो । यसैगरी सबैभन्दा धेरै वार्षिक वृद्धिदर भक्तपुरमा (३.३२%) र सबैभन्दा कम रामेछाममा (१.६५%) रहेको छ । हिमाली जिल्लामध्ये मुगुमा सबैभन्दा बढी (१.८०%) वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर देखिन्छ । ग्रामीण-सहरी जनसंख्या वितरण नगरपालिका, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिका क्षेत्रलाई सहरी तथा गाउँपालिकाको क्षेत्रलाई ग्रामीण क्षेत्र मान्दा २०७८ सालको कूल जनसंख्यामा सहरी जनसंख्या ६६.०८% पुगेको छ भने ग्रामीण जनसंख्या ३३.९२% पुगेको छ ।

संघीय संरचनापछि स्थानीय तहलाई सहरी र ग्रामीण क्षेत्रानुसार वर्गिकरण गरी २०६८ सालको जनसंख्यालाई समायोजन गर्दा सहरी जनसंख्या ६३.१९% र ग्रामीण जनसंख्या ३६.८१% रहेको थियो । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा ५८ नगरपालिका रहेको अवस्थामा कूल जनसंख्याको १७.०७% शहरी जनसंख्या र ८२.९३% ग्रामीण जनसंख्या रहेको थियो ।

स्थानीय तहअनुसारको जनसंख्या वितरण राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजाअनुसार नगरपालिकामध्ये सबैभन्दा धेरै जनसंख्या भएका पाँच नगरपालिकामा क्रमश: काठमाडौँ, पोखरा, भरतपुर, ललितपुर र वीरगञ्ज महानगरपालिका हुन् भने सबैभन्दा कम जनसंख्या भएका पाँच नगरपालिकामा क्रमश: ठूलीभेरी, त्रिपुरासुन्दरी, मादी, लालिगुराँस र जिरी नगरपालिका पर्दछन् ।

सबैभन्दा धेरै जनसंख्या भएको काठमाडौँ महानगरपालिकामा आठ लाख ६५ हजार ९०६ र सबैभन्दा कम जनसंख्या भएको ठूलीभेरी नगर पालिकामा १० हजार १८७ जनसंख्या रहेको छ । बीस हजारभन्दा कम जनसंख्या हुने नगरपालिकाको संख्या १४ रहेको छ भने एक लाखभन्दा बढी जनसंख्या हुने नगरपालिकाको संख्या ३९ रहेको छ । गाउँपालिकातर्फ सबैभन्दा धेरै जनसंख्या बैजनाथ गाउँपालिकामा ७० हजार ३१५ र सबैभन्दा कम जनसंख्या भएको नार्पाभूमि गाउँपालिकामा ४४२ रहेको छ । दश हजारभन्दा कम जनसंख्या हुने गाउँपालिकाको संख्या ४६ रहेको छ भने ५० हजारभन्दा बढी जनसंख्या हुने गाउँपालिकाको संख्या १५ रहेको छ । जनघनत्व राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजाअनुसार नेपालको जनघनत्व १९८ जना प्रतिवर्ग किमि पुगेको छ, जुन २०६८ सालमा १८० जना मात्र थियो । भौगोलिक क्षेत्रानुसार हेर्दा २०६८ सालमा सबैभन्दा धेरै जनघनत्व तराई क्षेत्रमा ३९२ जना प्रतिवर्ग किलोमिटर र सबैभन्दा कम हिमाली क्षेत्रमा ३४ जना प्रतिवर्ग किलोमिटर रहेकोमा हाल २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा अनुसार पनि सबैभन्दा धेरै जनघनत्व तराई क्षेत्रमा ४६१ जना प्रतिवर्ग किलोमिटर र सबैभन्दा कम हिमाली क्षेत्रमा ३४ जना प्रतिवर्ग किलोमिटर रहेको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजाअनुसार काठमाडौँ जिल्लामा सबैभन्दा धेरै पाँच हजार १०८ जना प्रति वर्गकिलोमिटर र मनाङमा सबैभन्दा कम तीन जना प्रतिवर्ग किलोमिटर जनघनत्व रहेको छ । जनघनत्वका आधारमा भक्तपुर, ललितपुर, धनुषा र महोत्तरी क्रमश: धेरै जनघनत्व रहेका दोस्रो, तेस्रो, चौथो र पाँचौं जिल्ला हुन् ।

त्यसैगरी मनाङ, मुस्ताङ, डोल्पा र हुम्ला जिल्लामा जनघनत्व १० जनाप्रति वर्ग किमिभन्दा कम रहेको छ । तर ईमा सबैभन्दा कम जनघनन्व भएको जिल्लामा उदयपुर (१६६ जना) र पहाडमा रुकुम पूर्व (३५ जना) पर्दछन् ।

परिवारमा अनुपस्थित (अक्सर बसोबास विदेशमा रहेका) जनसंख्या जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजाअनुसार जम्मा २१,६९,४७८ व्यक्ति नेपालको परिवारबाट अनुपस्थित भई अक्सर विदेशमा बसोबास गरेका देखिन्छन् जसमध्ये १७ लाख ६३ हजार ३१५ पुरूष (८१.२८%) र चार लाख छ हजार १०३ महिला (१८.७२%) रहेका छन् ।

दश वर्षअघि २०६८ सालमा घरपरिवारमा अनुपस्थित (विदेशमा अक्सर बसोबास गर्ने) संख्या १९ लाख २१ हजार ४९४ थियो, जसमध्ये पुरूष १६ लाख ८४ हजार २९ (८७.६४%) र महिला दुई लाख ३७ हजार ४०० (१२.३६%) थिए । यसरी समग्रमा हेर्दा २०६८ को तुलनामा २०७८ मा विदेशिने महिलाको संख्या ७१.०९% ले बढेको देखिन्छ । जिल्लागत आधारमा ७७ वटै जिल्लाबाट व्यक्तिहरू विदेश अनुपस्थित देखिएका छन् ।

सबैभन्दा बढी विदेश अनुपस्थित भएका पाँच जिल्लामा काठमाडौँ, कैलाली, झापा, रुपन्देही र मोरङ छन् भने सबैभन्दा कम विदेश अनुपस्थित हुने पाँच जिल्लामा मनाङ, डोल्पा, हुम्ला, मुगु र मुस्ताङ रहेका छन् ।

नेपालको जनसंख्या दुई करोड ९१ लाख

राष्ट्रिय जनगणना-२०७८ को प्रारम्भिक नतिजाअनुसार मुलुकको जनसंख्या दुई करोड ९१ लाख ९२ हजार ४८० पुगेको देखिएको छ । राष्ट्रिय योजना आयोग मातहतको केन्द्रीय तथ्यांक विभागले बुधबार सार्वजनिक गरेको विवरणानुसार प्रक्षेपित तीन करोडभन्दा करीब आठ लाख कम हुन पुगेको छ ।

अन्तिम नतिजामा यो विवरणमा सामान्य हेरफेर हुन सक्ने जनाइएको छ । विसं. २०६८ को जनगणनामा दुई करोड ६४ लाख ९४ हजार ५०४ जनसंख्या रहेको थियो । अघिल्लो जनगणनाको तुलनामा भक्तपुरको जनसंख्या वृद्धिदर सबैभन्दा बढी र रामेछापको जनसंख्या सबैभन्दा घट्दो दरमा रहेको पाइएको छ । सो जनगणनाको स्थलगत कार्य पहिलो चरणको गत २०७८ भदौ ३० देखि असोज १८ र दोस्रो चरणको २०७८ कात्तिक २५ देखि मंसिर ९ गतेसम्म भएको थियो । प्रदेशगतरूपमा मधेश प्रदेशको जनसंख्या सबैभन्दा बढी छ भने कर्णाली प्रदेशको कम देखिएको छ ।

आयोगका उपाध्यक्ष डा. विश्वनाथ पौडेलले नेपाल दुई करोड ९१ लाख नेपालीको प्यारो ढुकढुकी रहेको जनगणनाबाट देखिएकाले यस कार्यमा संलग्न सबैलाई धन्यवाद व्यक्त गरे । विभागका महानिर्देशक नेविनलाल श्रेष्ठले आफूहरूले नेपालको नयाँ नक्सामा समावेस लिपुलेक, कालापानी र लिम्पियाधुरामा पनि गणना गरिएको तथा विस्तृत विवरण आउन बाँकी रहेको बताए ।

पत्रकारको प्रश्नमा महानिर्देशक श्रेष्ठले छोरा र छोरीमा विभेद न्यून हुँदै गएकाले छोरा पाउनकै लागि सन्तान बढाउने प्रवृत्ति अन्त्य हुँदै गएकाले पनि अपेक्षाकृतरूपमा जनसंख्या बढ्न नसकेको हुन सक्ने जनाए ।

नेपालको संविधान, २०७२ पछि मुलुकमा भएको पहिलो जनगणनाको प्रारम्भिक नतिजा सार्वजनिक भएको हो ।

समवेदनामा दिने 'भेटी' व्यवस्थापन गर्न कठिन

चितवन (रासस)/ आफन्तको मृत्युपश्चात् समवेदना प्रकट गर्न लगिने भेटी व्यवस्थापन गर्न कठिन बन्दै गएको छ । पछिल्लो समय भेटीका रूपमा लगिने समवेदना फ्रेम, फलफूल, चिनी, मिश्रीजस्ता वस्तुको व्यवस्थापन कठिन हुने गरेको हो ।

खानेकुरा अनाथालय, आश्रममा पठाइने भए पनि समवेदना व्यक्त गरिएका फ्रेम व्यवस्थापन झन्झटिलो बन्ने गरेको हो । तेह्रौं दिनको कर्मसम्म बाहिर देखाएर राखिए पनि त्यसपछि त्यसको व्यवस्थापन जटिल बन्ने गरेको भुक्तभोगी बताउँछन् । कतिपयले त फ्रेम नल्याउन अनुरोध गर्ने गरेका छन् ।

पण्डित शेखर अर्याल समवेदनाको अर्थ लगाउँदै भन्छन्, "सम भनेको बराबर र वेदना भनेको दु:ख हो । यसको अर्थ तपाईंहरू बराबर दु:खी छु भन्ने हो ।" त्यही समवेदना प्रकट गर्न जाँदा किरीयापुत्रीले घरका सामग्री निकाल्न अप्ठचारो पर्ला भनेर घ्यू, चामल, चिनीजस्ता खाद्यान्न लगिने गरेको उनी बताउँछन् । पछिल्ला दिनमा फ्रेमसहित समवेदनापत्र लग्ने गरिन्छ ।

पण्डित अर्याल गरुड पुराणमा भेटीका रूपमा के आवश्यक छ, त्यही वस्तु लैजानुपर्ने उल्लेख भएको बताउँछन् । लगेका वस्तु उपयोगमा नआएर राम्रो व्यवस्थापन नभएमा लैजाने र लिने दुवै दोषी हुने पुराणलाई इंगित गर्दै अर्यालले बताए । उनले भने, "भेटीका रूपमा समर्पण गर्दा आवश्यक नभएको वस्तु लैजानु बेकार हो ।"

सामाजिक अभियानकर्मी मीना खरेलको गत वर्ष आमाको देहावसान हुँदा १७७ फ्रेममा समवेदनापत्र प्राप्त भयो । ती फ्रेम १३ औं दिनपछि व्यवस्थापन गर्न जटिल बन्यो । घरको मन्दिरमा १०० वटा अटे भने बाँकी फ्रेम निकालेर पत्रमात्रै फाइलमा राख्नुपरेको उनको भनाइ छ । उनले भने, "अपमान गर्न भएन, मेरो त मन्दिर थियो, नहुनेले कहाँ राख्ने ? ।" फ्रेमको सट्टामा समवेदनापत्र मात्रै लैजाँदा उपयुक्त हुने सुझाव उनले दिए । केही थप दिन मन लागे कोषमा राखिदिँदा सदुपयोग हुने उनको भनाइ छ । पछिल्ला वर्षमा फ्रेम लैजाने प्रचलन बढेको उनी बताउँछन् । विसं २०६० मा बुवा बित्दा तीनवटा फ्रेम आएकामा अहिले निकै बढी फ्रेम आएको उनले जानकारी दिए ।

डा. हरिशचन्द्र न्यौपानेले गत साल आमाको स्वर्गारोहणको बेला समवेदना प्रकट गर्न आउनेलाई फ्रेम नल्याउन अनुरोध गरे । उनले भने, "१३ औँ दिनपछि आमाको तस्वीरलाई बोरामा राख्दा आमाप्रतिको सम्मान पनि घट्ने र लैजानेहरूप्रति अपमान हुने भएकाले हामीले फ्रेम नल्याउन आग्रह गऱ्यौँ ।" कतिपयले न्यौपानेले जस्तै गरी नल्याउन अनुरोध गर्ने गरेका छन् । भेटिका रूपमा संकलन हुने फलफूल कुहिएर खेर जाने गरेको पाइन्छ । न्यौपानेले आफ्नोमा संकलन भएका खाद्यान्न मानव सेवासहितका विभिन्न आश्रममा पठाएर सदुपयोग गरेको जानकारी दिए । उनले भने, "भेटीका रूपमा फ्रेमलगायतका सामग्री लैजाँदा पछि व्यवस्थापन गर्न जटिल हुन्छ ।" समवेदना प्रकट खाली हात गएर मौखिकरूपमा व्यक्त गरे हुने न्यौपानेको बुझाइ छ ।

समवेदना व्यक्त गर्न आउनेहरूले भेटीका रूपमा ल्याउने चिनी, मिश्रीजस्ता वस्तु ठूलो मात्रामा संकलन हुने गर्दछन् । त्यस्ता वस्तु सोही घरमा प्रयोग नभई आश्रममा दिने गरिन्छ । कतिपयले पसलमा बिक्रीसमेत गर्ने गर्दछन् । पण्डित अर्याल उपयोग नहुने वस्तु भेटीका रूपमा लैजानुभन्दा खाली हात गएर मौखिकरूपमा समवेदना व्यक्त गर्नु राम्रो हुने बताउँछन् ।

चुनावै नगर्न...

लोकतन्त्रले नागरिकको जीवनमा कुनैं तात्विक अन्तर ल्याउँदैन भने त्यस्तो लोकतन्त्रको जगेर्नाका लागि किन कोही मरिमेट्छ ? हामीले ल्याएको लोकतन्त्र त त्यस्तो हुनु भएन नि ! अब पनि गम्भीर नहुने हो भने धेरै ढिलो हुनसक्छ ।

माथि पनि चर्चा भइसकेको छ वर्तमान सरकारलाई तदर्थवादी ढंगले चल्ने छुट छैन । समाजलाई बेथिति विधिविहीनताबाट मुक्त गरी परिपाटी बसाल्ने र उन्नत संस्कृति निर्माणको जग बसाल्ने दायित्व पनि छ । स्थानीय तह र संसद्को निर्वाचन आआफ्नो समय सीमाभित्र हुनै पर्छ । संविधान र ऐनमा अन्तर विरोध देखाएर स्वार्थ अनकूल ऐन फेर्नु हुँदैन । हाम्रो संविधानको भावना पाँच वर्षभित्रै निर्वाचन हुनुपर्छ भन्ने हो ।

संसद्ले पाँच वर्ष पूरा गर्नपर्ने जुन बाध्यात्मक व्यवस्था छ, स्थानीय तहमा पनि पाँच वर्षभित्रै निर्वाचन हुनुपर्छ भन्ने दिशानिर्देश हो । लोकतान्त्रिक प्रणालीको मर्म पनि यही हो । अरु दलले के सोच्छन् त्यो बेग्लै हो । कांग्रेसमा बिचलन आउनु हुँदैन ।

तसर्थ, जुन जुन समयमा स्थानीय तहको निर्वाचन भएको छ, त्यही त्यही समयमा निर्वाचन सम्पन्न हुनुपर्छ । संसद्को निर्वाचन आगामी वर्ष नै गर्ने हो तर दलीय स्वार्थ हेरेर स्थानीय निर्वाचन सँगसँगै गर्ने निर्णय गर्नु संविधानको व्यवस्था र भावना प्रतिकूल हुन्छ । संविधानको धारा २२५ ले गाउँ सभा र नगर सभाको गठनसम्बन्धी गरेको व्यवस्था निर्वाचन सम्पन्न भएको छ महिनाभित्र गठन गर्नका लागि हो । स्थानीय तहको निर्वाचन सँगसँगै नगर वा गाउँ सभाले पूर्णता प्राप्त गर्दैन । समानुपातिक सांसद छान्न समय लागेजस्तै सभा गठनको समयसीमा छ महिना तोकिएको हो ।

स्थानीय निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा ३ ले स्थानीय निर्वाचनका पदाधिकारीको कार्यकाल समाप्त हुनु २ महिना अगावै निर्वाचन हुनुपर्छ भनेको हो । यसको अपव्याख्या गर्न मिल्दैन । सचेत नेपाली सबैले यो कुरा बुझ्छन् । कांग्रेसले यसभन्दा अन्यथा सोच्न मिल्दैन । सके त अमेरिकाजस्तो निर्वाचन क्यालेन्डर नैं बनाउनु पर्छ जसले देश र जनतालाई निर्वाचन मितिप्रति आश्वस्त पार्न सकोस् ।

यतिखेर कांग्रेस नेतृत्वले ठण्डा दिमागले सोच्नुपर्ने कुरा के हो भने फेरि एकपटक लोकतान्त्रिक प्रणालीलाई असफल पार्न निर्वाचन प्रक्रियालाई बिथोल्न खोजिएको छ । यसमा कांग्रेस नेतृत्वलाई असफल पार्ने र लोकतन्त्रको संस्थागत विकास हुन नदिने षड्यन्त्र लुकेको छ ।

एक त प्रणाली राम्रोसँग चलाउन नसकेको अबगाल झेलिरहेको कांग्रेसले यो निर्वाचन गराउन सकेन भने देशमा कस्तो परिस्थिति सृजना होला ? समयमै बुद्धि पुर्याउनु श्रेयस्कर हुनेछ । समयमै होस र विवेक पुगेन भने लोकतन्त्रको अवसानको कारण बन्न तयार भएर बसेझैं हुनेछ । -(साभार:बाह्रखरी)

सोनाम ल्होछार घरघरमा मनाइने

चितवन (रासस)/ तामाङ समुदायले यस वर्ष मञ्जुश्री २८५८ औं 'सोनाम ल्होछार' पर्व घर-घरमा मनाउने भएका छन् । विश्वव्यापी रूपमा बढ्दै गएको कोरोना संक्रमणका कारण यस वर्ष ल्होछार घरमा नै बसेर मनाउन लागिएको हो ।

यही माघ १९ गते ल्होछार पर्व पर्दछ । नेपाल तामाङ घेदुङ्ग संघ चितवनका अध्यक्ष गोपीराज घलानका अनुसार कोरोना करहका कारण स्थानीय प्रशासनले सार्वजनिक स्थलमा २५ जनाभन्दा बढी सहभागी हुन रोक लगाएकाले यसवर्ष ल्होछार घरमा नै मनाउन लागिएको हो ।

कोरोनाका कारण औपचारिक कार्यक्रम नगरी मनाइने उनले बताए । सामान्यत: गुम्बा, गुठीलगायतका क्षेत्रमा भेला भएर मनाउने गरिएकामा यस वर्ष राष्ट्रिय परिस्थितिका कारण समस्या आएको हो ।

उनले भने, "यही माघ १९ गते परेको ल्होछारमा आफन्तसँग भेटघाटसमेत हुनसक्ने अवस्था रहेन ।" यस वर्षबाट गाई वर्गको अन्त्य भई बाघ वर्ग सुरु हुने उनले बताए ।

जिल्लाकै ठूलो छेच्यु थर्पलिङ गुम्बा भोजाडमा वर्षेनि सोनाम ल्होछार पर्व भव्यताका साथ मनाउने गरिएको थियो । अन्य गुम्बामा पनि यो पर्व मनाउने गरिन्छ । घलानले सबैलाई स्वास्थ्य मापदण्डको पालना गर्दै घरघरमा पर्व मनाउन आग्रह गरे ।

पाँच कम्पनीलाई सात दिनभित्र स्पष्टीकरण बुझाउन निर्देशन

काठमाडौँ (रासस)/ सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले कालोसूचीमा राख्ने विषयलाई लिएर पाँचवटा निर्माण व्यवसायी तथा आपूर्तिकर्तालाई सात दिनभित्र स्पष्टीकरण पेस गर्न निर्देशन दिएको छ ।

विभिन्न कार्यालयबाट ती कम्पनीलाई कालोसूचीमा राख्न सिफारिस भइ आएको सन्दर्भमा सात दिनभित्र स्पष्टीकरण पेस गर्न निर्देशन दिएको सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले जनाएको छ ।

कार्यालयद्वारा बुधबार जारी सूचनामा लिखित रूपमा कालोसूचीमा राख्न नपर्ने आधार प्रमाणसहित सात दिनभित्र स्पष्टीकरण पेस गर्न ती कम्पनीलाई निर्देशन दिएको उल्लेख छ ।

कार्यालयले यसअघि नै ती पाँचवटै कम्पनीमा कालोसूचीमा राख्न नपर्ने आधार प्रमाण भए ३० दिनभित्र लिखित स्पष्टीकरण पेस गर्न पत्राचार गर्दासमेत स्पष्टीकरण पेस नभएको जनाएको छ । सूचनाअनुसार संघीय आयोजना कार्यान्वयन एकाइ धनुषा जनकपुरधामले कर्णाली बिल्डर्स जनकपुरधाम तथा नौकुण्ड गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय रसुवाले तितुङ कन्स्ट्रक्सन प्रालि काठमाडौँ र कुशलदेष निर्माण सेवा नौकुण्ड रसुवालाई कालोसूचीमा राख्न सिफारिस गरेको थियो । यस्तै प्रहरी प्रधान कार्यालय नक्सालले एसियन लेदर इन्डस्ट्रिज प्रालि विराटनगर र मोर्डन सुज प्रालि टोखा काठमाडौँलाई कालोसूचीमा राख्न सिफारिस गरेको सो कार्यालयद्वारा जारी सूचनामा उल्लेख छ । यसअघि कार्यालयले यही माघ ६ गते समयमा सम्झौताअनुसारको निर्माण सम्पन्न नगरेको भन्दै सात निर्माण कम्पनीलाई कालोसूचीमा राखेको थियो ।

हल्का वर्षाको सम्भावना

काठमाडौँ (रासस)/ हाल देशमा पश्चिमी न्यूनचापीय प्रणालीको प्रभाव रहेको छ ।

उक्त मौसमी प्रणालीको प्रभावले हाल सुदूरपश्चिम प्रदेश र गण्डकी प्रदेशमा सामान्य बदली रही बाँकी प्रदेशमा आंशिक बदली रहेको छ । साथै सुदूरपश्चिम प्रदेशका एक-दुई स्थानमा हल्का वर्षा भएको मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ । बुधबार दिउँसो देशभर आंशिकदेखि सामान्यतया बदली रहेको छ । सुदूर पश्चिम, कर्णाली र लुम्बिनी प्रदेशका थौरै स्थानमा तथा बाँकी प्रदेशका एक-दुई स्थानमा हल्का वर्षाको सम्भावना रहेको छ । देशका उच्च पहाडी तथा हिमाली भू-भागका केही स्थानमा हल्का हिमपातको सम्भावना रहेको महाशाखाले जनाएको छ । महाशाखाको पछिल्लो विवरणमा काठमाडौँको अधिकतम् तापक्रम ६ र अधिकतम तापक्रम १६ डिग्री सेल्सियस रहेको छ ।

पशुपति धर्मशाला सञ्चालनको सम्झौता रद्द

काठमाडौँ (रासस)/ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उडड्यनमन्त्री प्रेमबहादुर आलेले नेपाल-भारत मैत्री पशुपति धर्मशाला सञ्चालनको सम्झौता रद्द गर्ने निर्णय गरेका छन् ।

मन्त्रालयमा मंगलबार आयोजना गरिएको पत्रकार सम्मेलनमा मन्त्री आलेले बतास समूहले सञ्चालन गर्दै आएको सो धर्मशालाको सम्झौता फिर्ता लिइएको जानकारी गराएको हो । मन्त्रीस्तरीय निर्णयबाट धर्मशाला सञ्चालनका लागि व्यावसायिक फार्म बतास समूहसँग सम्झौता रद्द भएको मन्त्री आलेले बताए । उनले भने, "छानबिन समितिले गरेको सिफारिसका आधारमा धर्मशाला फिर्ता लिने निर्णय गरेका छौँ, अब धर्मशाला बसात समूहले सञ्चालन गर्दैन ।" पशुपति क्षेत्र विकास कोषका कोषाध्यक्ष नारायण सुवेदीको संयोजकत्वमा गठित छानबिन समितिले धर्मशाला भाडामा दिँदा मिलेमतो भएको भन्दै फिर्ता लिनुपर्ने निष्कर्षसहित मन्त्री आलेलाई प्रतिवेदन बुझाएको थियो ।

पशुपति क्षेत्र विकास कोष र बतास समूहअन्तर्गतको होटल आनन्द प्रालिबीच सम्झौता भइ पशुपति धर्मशाला सञ्चालनमा आएको थियो । कोषले निर्माण गरेको संरचनामा बतास समूहले महंगो मूल्य लिँदै होटलका रूपमा धर्मशाला सञ्चालन गर्दै आएको आरोप लागेको थियो । उक्त आरोपपछि मन्त्री आलेले उक्त धर्मशालाको अनुगमन गरेको थियो ।

अनुगमनका क्रममा धर्मशाला निर्माण गर्दा र सम्झौता भएबमोजिम बेडको संख्या र दररेट फरक पारेको, कोषलाई बुझाउनुपर्ने भाडा नबुझाएको, धर्मशालामा विभिन्न कार्यालय राखेको, कोषको स्वीकृतिबिना धर्मशालामा विभिन्न संरचना निर्माण गर्नेजस्ता कार्य गरेको पाइएको थियो ।

के तपाई फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ्ग, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्भिस छिटो छरितो र भरपर्दो रुपमा गर्नुभई ढुक्क हुनुहोस् ।

एक बर्षको वारेन्टीका साथै दुई बर्ष फ्रि सर्भिस पनि गरिन्छ प्रिन्टर किन्दा एउटा कार्टेज सित्तैमा लैजानुहोस् ।

Printer Shop
The complete office solution

Contact No. 9845292140, 057-527041, Schoolroad, Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

राष्ट्रिय सभा सदस्यअन्तर्गत् बागमती प्रदेशमा रिक्त २ सिटका लागि बुधबार हेटौंडा-९ औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड परिसरमा भएको निर्वाचनमा वर्षा भएपछि छाता ओडेर मतदात गर्न जाँदै मुख्यमन्त्री राजेन्द्रप्रसाद पाण्डे । बिहानदेखि वर्षा भएपछि मतदान गर्न आएका प्रदेशसभा सदस्य र स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुखहरु छाता ओडेरै मतदान स्थल पुगेका थिए । केही बेरसम्म परेको वर्षा ११ बजे रोकिएसँगै सहजसँग मतदान भएको थियो ।

सरकारविरुद्ध हेटौंडामा युवा संघको प्रदर्शन

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/नेकपा एमालेको भातृ संगठन राष्ट्रिय युवा संघ नेपाल मकवानपुरले सरकारविरुद्ध हेटौंडामा शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गरेको छ ।

सरकारले स्थानीय तहको निर्वाचन धकेल्न खोजेको र पेट्रोलियम पदार्थको मुल्य बढाएको विरोधमा युवा संघले हेटौंडाको बुद्धचोकमा प्रदर्शन गरेको हो ।

युवा संघ मकवानपुरले तत्काल स्थानीय तहको निर्वाचनको मिति तोक्न माग गरेको छ । स्थानीय तहलाई संविधान विपरित निर्वाचन पछि धकेलेर जनप्रतिनिधि बिहीन बनाउन खोजेको भन्दै युवा संघले विरोध गरेको हो । युवा संघ मकवानपुरका अध्यक्ष लक्ष्मण उप्रेतीले माग सम्बोधन नभए

सरकारविरुद्ध चरणबद्ध आन्दोलन गर्ने बताए ।

नेपाल निगम आयलले केही दिनअघि पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा वृद्धि गरेको भन्दै मूल्यवृद्धि तत्काल फिर्ता लिन युवा संघले सरकार समक्ष माग गरेको छ । 'स्थानीय निर्वाचनको मिति घोषणा गर, पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य वृद्धि फिर्ता गर, सरकार अत्ति गर्, अत्याचार नगर मूल्यवृद्धि फिर्ता गर, स्थानीय तह निर्वाचन सार्ने गठबन्धन सरकारको निर्णयको प्रतिकार गरौ' लेखिएका प्ले कार्डसहित युवा संघका कार्यकर्ताहरुले नारावाजी गरेका थिए ।

पाँच दलीय गठबन्धन सरकारले स्थानीय तह निर्वाचन सार्ने तयारी गरिरहेको अवस्थामा देशभर विरोध प्रदर्शन भइरहेको छ । सत्ता घटक दलका नेताहरुले मंसिरमा स्थानीय तह, प्रदेश सभा र प्रतिनिधि-सभाको निर्वाचन एकैपटक हुने प्रतिक्रिया दिइरहेका छन् ।

तर, प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा एमालेले भने संविधान अनुसार वैशाखममा स्थानीय तहको निर्वाचन गर्नुपर्ने माग गरिरहेको छ । कांग्रेसभित्रै संस्थापन इतरको समूहले पनि स्थानीय तहको निर्वाचन वैशाखामा गर्नुपर्ने आवाज उठाइरहेको छ ।

मकवानपुरमा बुधबार थपिए ४६ जना कोरोना संक्रमित

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/मकवानपुरमा बुधबार थप ४६ जनामा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) संक्रमण पुष्टि भएको छ ।

जिल्लामा बुधबार एकैदिन ४६ जनामा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएको स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ । स्वास्थ्य कार्यालयका अनुसार, जिल्लामा पछिल्लो २४ घण्टामा १ सय १३ जनाको पीसीआर र एन्टिजेन परीक्षण गर्दा उनीहरुमा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएको हो ।

सो अवधिमा ४२ जनाको पीसीआर परीक्षण गर्दा १९ जनामा र ७१ जनाको एन्टीजेन परीक्षण गर्दा २७ जनामा संक्रमण पष्टि भएको हो । यससँगै जिल्लामा हाल सक्रिय संक्रमितको संख्या १ हजार ३ सय ८४ जना पुगेको छ । यस्तै, जिल्लामा पछिल्लो २४ घण्टामा २७८ जना कोरोना

संक्रमणमुक्त भएका छन् भने संक्रमणका कारण कुनै पनि व्यक्तिको निधन भएको छैन ।

यसैगरी, नेपालमा थप ८ हजार ४५४ जनामा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) संक्रमण पुष्टि भएको छ । पछिल्लो २४ घण्टामा २० हजार ३५९ जनाको पीसीआर र एन्टीजेन परीक्षण गर्दा उनीहरुमा कोरोना पुष्टि भएको स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले जनाएको छ ।

यससँगै देशभर कोरोनाका सक्रिय संक्रमित ९० हजार ६७ जना पुगेका छन् । यस्तै, देशभर पछिल्लो २४ घण्टामा ५ जना कोरोना संक्रमितको मृत्यु भएको छ भने ४ हजार ४३३ जना संक्रमणमुक्त भएका छन् । मन्त्रालयका अनुसार, हालसम्म देशभर ६१ लाख ११ हजार २१३ जनाको परीक्षण भएकामा जम्मा १० लाख ५४ हजार ८८ जनामा कोरोना पुष्टि भएको छ ।

तीमध्ये ८ लाख ३१ हजार ७१२ जना संक्रमणमुक्त भएका छन् भने ११ हजार ६७२ जनाको मृत्यु भएको छ ।

मन्त्रालय र मन्त्री कामविहिन

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/बागमती प्रदेश सरकारले पूर्वतयारीबिनै अनावश्यक रूपमा मन्त्रालय विभाजन गर्दा विभाजित मन्त्रालय र मन्त्रीहरु कामविहीन भएका छन् ।

प्रदेश सरकारले मंसिर १५ गते ८ मन्त्रालय विभाजन गरेर १४ वटा बनाएको दुई महिना पुग्दासमेत आवश्यक कर्मचारी, बजेट र संरचनाको अभावमा उनीहरु बेरोजगारझैं भएका हुन् ।

हाल बागमती प्रदेशमा १४ जना मन्त्री र ४ जना राज्यमन्त्री गरी १८ जनामन्त्री छन् । मुख्यमन्त्री राजेन्द्र पाण्डेले सरकारको कामलाई प्रभावकारी बनाउन भन्दै सत्तारुढ गठबन्धनलाई खुशी बनाउन मन्त्रालय विभाजन गरे पनि हालसम्म मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार बजेट प्राप्त गरेका छैनन् ।

अघिल्लो डोरमणि पौडेल नेतृत्वको सरकारले ७ वटा मन्त्रालयको परिकल्पनाअनुसार बजेट ल्याएका थिए । हाल उक्त बजेट कार्यान्वन गर्नुपर्ने भएका कारण विभाजित मन्त्रालयले बजेट प्राप्त गरेका छैनन् । प्रदेश सरकारले पूरक बजेट ल्याएर मन्त्रालयगत रुपमा विभाजन गर्ने योजना बनाएपछि सम्भव नभएपछि हाल रकामान्तर गर्ने तयारी गरिरहेको छ ।

आफ्नो नेतृत्वमा रहेको मन्त्रालयले योजना र बजेट नपाएपछि विभाजित मन्त्रालयका अधिकांश मन्त्री हेटौंडा बस्दैनन् । विभाजित मन्त्रालयमध्ये कोरानो महामारी भएका कारण स्वास्थ्य मन्त्रालयको कामभने देखिरहेको छ । अन्य मन्त्रालयमा मन्त्री भेटिँदैनन् । मन्त्रालयमा मन्त्रीहरुले नियुक्त गरिएका कर्मचारीमात्र भेटिन्छन् ।

मन्त्रालयमा मन्त्री भेटिए पनि केहीबेर बसेर हिँडिहाल्ने गरेका छन् । कतिपय मन्त्रीहरु मन्त्रिपरिषद्को वैठकमा मात्र सहभागी हुनमात्र हेटौंडा आउने गरेका छन् । अन्य समयमा आफ्नै निर्वाचन क्षेत्रमा क्रियाशील भइरहेका छन् ।

'धेरै मन्त्रीहरुको बजेट, संरचना र कर्मचारीको अभाव भएको गुनासो मन्त्रिपरिषद्को वैठकमा मुख्यमन्त्री समक्ष गरेका छन् । समस्या समाधानको उपाय खोज्छौं भन्ने जवाफदिनुभएको छ,' एक मन्त्रीले भने । उनका अनुसार ४० प्रतिशत कर्मचारीको भरमा प्रदेश सरकार सञ्चालन गर्नुपर्ने अवस्था रहेका कारण यस्तो अवस्था सिर्जना भएको हो । 'कर्मचारी संगठन संरचना निर्माण गरेका छौं । लोकसेवा आयोगलाई कर्मचारी भर्ना प्रक्रिया अगाडि बढाउन समेत भनिएको छ,' उनले भने । उनले बजेट बाँडफाँडको काम केहीदिनभित्र समाधा नहुने दाबी समेत गरे ।

बागमती प्रदेशमा एउटै मन्त्रालयलाई विभाजन गरेर ३ वटासम्म बनाइएको छ । भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयबाट टुक्रिएर बनेको श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय र खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाइ मन्त्रालयहरू कामविहीन अवस्थामा छन् । तत्कालीन समयमा भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयलाई करिब ३८ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरिएको थियो ।

मन्त्रालय मातहतबाट हुनुपर्ने काम कारबाही नरोकिएको भए पनि सम्बन्धित मन्त्रालयले अख्तियारी नपाएको हुँदाअझैसम्म फुट्नुअघिको भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयबाट नै ती काम भइरहेको मन्त्रालयका सूचना अधिकारी राजन पोखरेलले जानकारी दिए । 'मन्त्रालयहरू अलग भए पनि संरचना अलग भएर बजेट र योजना आउनै बाँकी छ,' उनले भने, 'छुट्टिएका मन्त्रालयबाट प्रशासनिक बाहेक अन्य काम भएको छैन ।'

यातायात मन्त्रालयको समेत जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएका उनले भौतिक मन्त्रालयबाट विभाजित यातायात मन्त्रालय योजना हुने मन्त्रालय समेत नभएको भन्दै ऐन, नियमावली बनाउने र प्रशासनिक काम गर्ने कार्य भइरहेको बताए ।

प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अहिले तीन मन्त्रालय बनेको छ । यस मन्त्रालयका कर्मचारी अहिले मन्त्रालयगत रुपमा बजेट बाँडफाँड गर्न व्यस्त छन् । 'एउटा मन्त्रालयको बजेट केहीदिनभित्र तीनवटालाई बाँडफाँड गर्नेछौं,' एक कर्मचारीले भने । ती कर्मचारीले दक्ष र प्राविधिककर्मचारीको अभावले लक्ष्यअनुसार काम गर्न भने गाह्रो अवस्था सिर्जना भएको बताए ।

अनलाइनबाटै भन्सार

पृष्ठ १ बाट बाँकी...

'कुन माल वस्तु आयो भनेर छुट्याउने कुरा मात्र होइन राष्ट्रिय सुरक्षाका लागि त्यो महत्वपूर्ण साधन हुनेछ ।' सबै वस्तु आवश्यकपर्ने मात्र नआउने भन्नुहुँदै उहाँले नेपाल र छिमेकी राष्ट्रको सुरक्षामा खतरा हुनसक्ने वस्तुको निगरानीका लागि पनि स्क्यानर महत्वपूर्ण हुने उल्लेख गरे ।

उनले भन्सार बिन्दुमा निजी क्षेत्रले माग गरेबमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको क्वारेन्टिन तथा प्रयोगशालाको व्यवस्था गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको पनि बताए । त्यसका लागि सरकार कामलाई अगाडि बढाउन प्रतिबद्ध रहेको उल्लेख गरे । साथै निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यको निरन्तरता तथा निजी क्षेत्रको सुझाव सरकारले नीति निर्माणमा मार्गदर्शनका रूपमा लिने पनि विश्वास दिलाए ।

फेकोफनद्वारा डिएफओ सापकोटाको स्वागत

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, मकवानपुरले मकवानपुरका डिभिजनल वन अधिकृत शिव सापकोटालाई बुधवार स्वागत गरेको छ ।

स्वागत कार्यक्रममा डिभिजनल वन अधिकृत सापकोटाले महासंघले सञ्चालन गरिरहेको आन्दोलन राजनिती भएको आरोप लगाए । सामुदायिक वनहरुले उत्पादनको क्षेत्रमा ध्यान नदिई अधिकारको मात्र कुरा गरेको सापकोटाको भनाइ थियो ।

उनले आफू सदैव सामुदायिक वनको हकहितमा लाग्ने बताउँदै महासंघसँग मिलेर काम गर्न आफू सदैव तयार रहेको बताए ।

कार्यक्रममा सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, बागमती प्रदेशका सचिवालय सदस्य रामहरि चौलागाईंले सरकार सामुदायिक वनको अधिकार खोस्न क्रियाशिल

रहेको बताए । सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरुले धेरै दु:ख गरेर बनको संरक्षण गरेको बताउँदै चौलागाईंले महासंघले गरेको आन्दोलन उपभोक्ताहरुको अधिकारको लागि भएको बताए ।

सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, मकवानपुरका अध्यक्ष साधुराम चौलागाईंको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा महासंघ, मकवानपुरका कोषाध्यक्ष बलराम अधिकारी, स्थानीय महासंघ, हेटौडाका अध्यक्ष शम्भुप्रसाद न्यौपाने, रानी सामुदायिक वनका कार्यालय सचिव भीमसेन पौडेल, महासंघकी सहजकर्ता अन्जली थापा, सन्ध्या शिवाकोटी लगायतको सहभागिता थियो ।

डिभिजनल वन अधिकृत सापकोटाले माघ ३ गतेदेखि मकवानपुरको डिभिजनल वन अधिकृतको रुपमा कार्यभार सुरु गर्नु भएको हो ।

डबल ब्ल्याक खाजा

स्वादिष्ट परिकारहरू:

- बफ म:म:, ससेज, चाउमिन र खाजा सेट
- चिकेन म:म:, ससेज, लेगपिस र चाउमिन
- बफ सुकुटी र छोयला
- हल्का पेय पदार्थ
- भेज चाउमिन

ओपाज कफि पिउँदा

स्कुटी-१ प्लस मोबाइल र नगद रु.५०,०००।-, २०,०००।-, १०,०००।- ३ जनालाई, रु.५,०००।- ३ जनालाई र रु.३,०००।- ५ जनालाई पुरस्कार ।

डबल ब्ल्याक खाजा

हेटौंडा-२, चौकीटोल ९८५५०२८१९६, ९८४५०३०३४३

प्रो. झुलेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ, किशोरकुमार ढुङ्गेल

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर
वागमती प्रदेश, हेटौंडा

कोभिड १९ को संक्रमणबाट बचौ र बचाऔं

कोभिड १९ विरुद्ध खोप लगाई सकेका व्यक्तिहरुलाई गम्भीर बिरामी हुने जोखिम कम भएपनि संक्रमण हुने जोखिम रहिरहन्छ । लक्षण नदेखिएका व्यक्तिहरुले पनि अर्को व्यक्तिलाई संक्रमित बनाउन सक्ने भएकोले थाहै नपाई तपाईले आफ्ना प्रियजनहरु माझ संक्रमण फैलाईर हनु भएको पनि हुनसक्छ । त्यसैले जहिले पनि नाक, मुख र चिउडो छोपिने गरि मास्क लगाई जीम्मेवार नागरिकको दायित्व पुरा गरौं ।

याद गरौं:
"कोभिड १९ विरुद्ध पूर्ण खोप लगाऔं आफू र आफ्नो परिवारलाई कोभिड १९ रोग लाग्नबाट बचाऔं"
"जनस्वास्थ्यको मापदण्डको कडा रुपमा पालना गरौं, गराऔं र कोभिडको संक्रमणबाट बचौं बचाऔं"

HETAUDA CITY HOSPITAL PVT.LTD.

Hetauda-1, Sub-metropolitan
Phone: 057-520315

VACANCY ANNOUNCEMENT

Our Organization is seeking Applications from Qualified, Energetic and Experienced Candidates for the Following Designations.

S.No.	Designation	No.	Salary (Rs)	Min. Qualifications
1	Staff Nurse	Few	14000-18000	PCL/NHPC registered
2	Lab Technician/ assistant	2	Negotiable	PCL/TSLC
3	CMA/ANM	Few	Negotiable	TSLC

Experience, Performance, Dedication and Professionalism will be taken into consideration Interested individuals are to submit their update curriculum vitae with in 10 days of the first publication of this notice.

जेष्ठ नागरिकको सम्मान गरौं, सभ्यताको परिचय दिऔं ।

- जेष्ठ नागरिकलाई दया होइन सम्मान गरौं,
- जेष्ठ नागरिकसँग भएको ज्ञान, सीप र क्षमताको उपयोग गरौं,
- घर तथा सार्वजनिक स्थलमा जेष्ठ नागरिकमैत्री बातावरण निर्माण गरौं ।

सभ्यताको परिचय दिऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

साझाकुरा

www.sajhakuranews.com

"तपाईं हामी सबैको कुरा "
हामी तपाईंहरुकै माझमा छौं, पाठकको
चाहनालाई मध्यनजर
गर्दै परिष्कृत ढंगले अघि बढ्दैछौं ।

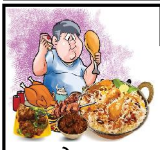

खुल्यो ! खुल्यो

नयाँ व्यवस्थापनका साथ अमलेखगञ्जको जस्तै

लोकल कुखुरा लगायत मासुको आइटमको मीठो स्वाद

अब होटल म्याक्समा

होटल MAX

हेटौंडा-३, बसामाडी, मो.नं. ९८४५०२५७२७

साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिकका लागि **सविन न्यौपाने**द्वारा प्रकाशित, सम्पादक: **सरला खनाल**, कार्यालय/मुद्रण: हेटौंडा-१ चौकीटोल, फोन नं.: ०५७-५२१११५, E-mail:sajhakura@gmail.com, URL: www.sajhakuranews.com, पोष्ट बक्स नं. २९, **मुद्रण:** सफल छापाखाना